

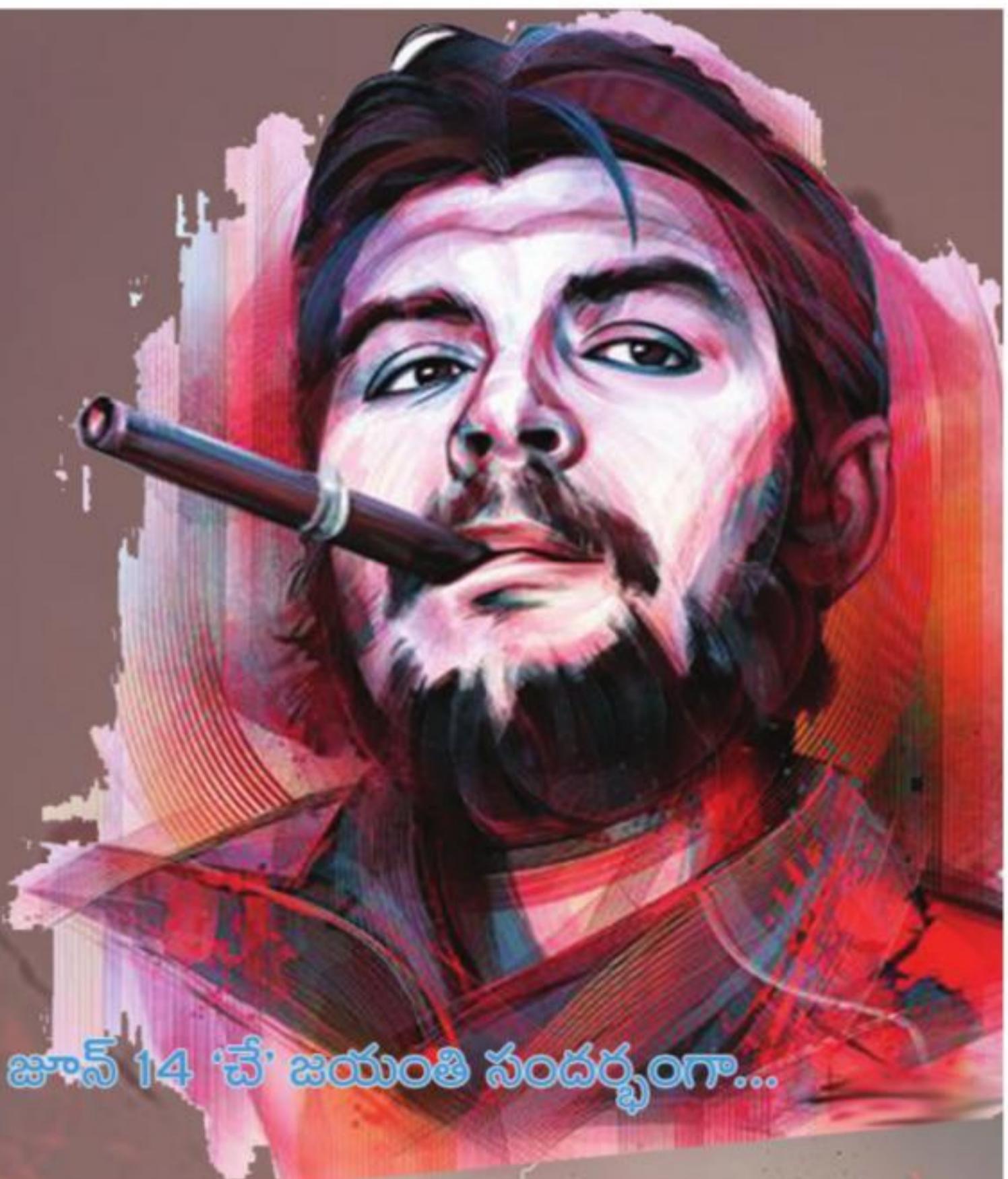
నవతెలంగణ

నెటపత్రి

13 జూన్ 2021

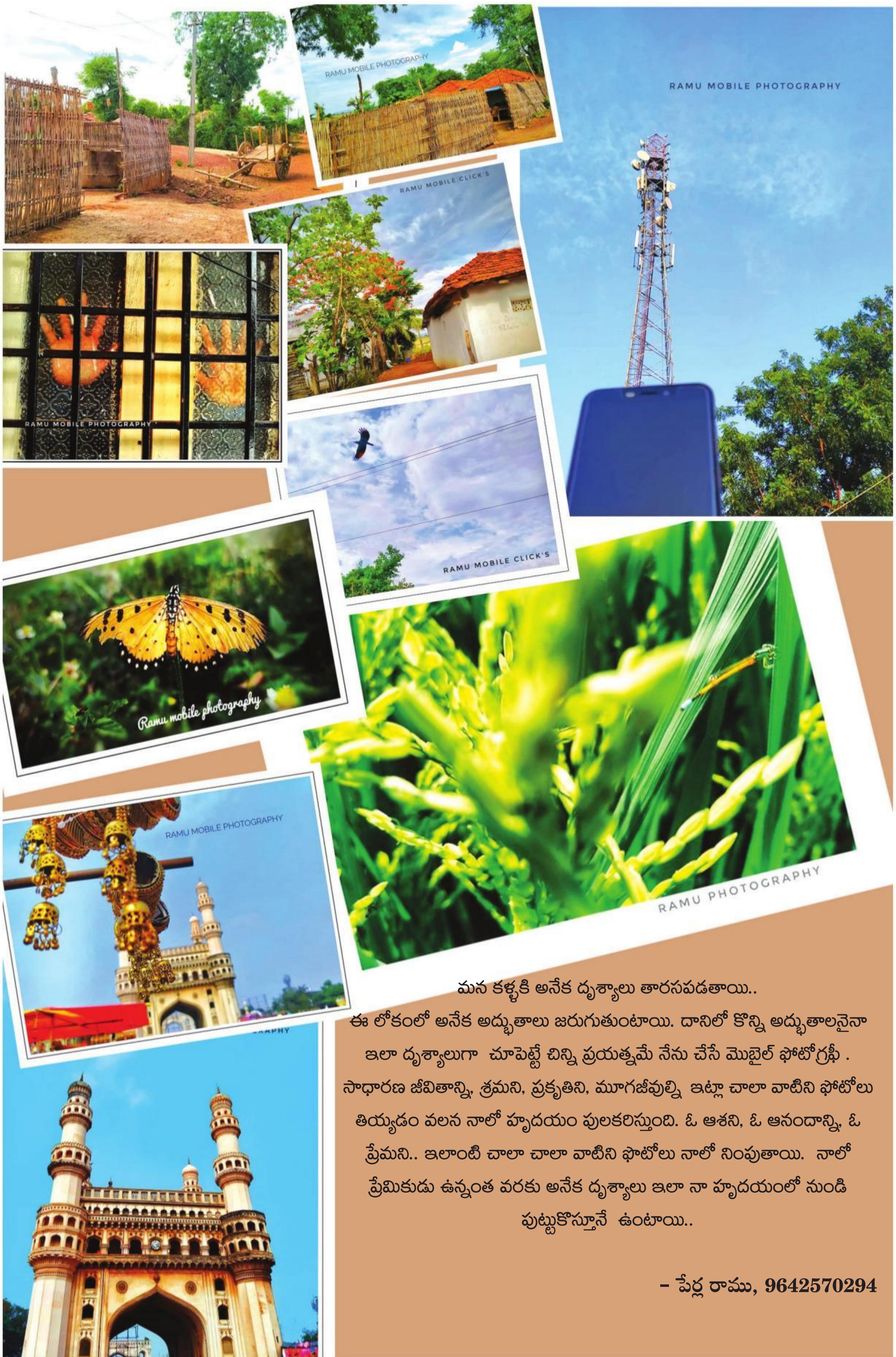
చేలు పూర్యాలి
కాయూరి

జూన్ 14 'చే' జయంతి సందర్భం...

ప్రజారోగ్య వ్యవస్థ నిర్మాణమే
పరిష్కారం

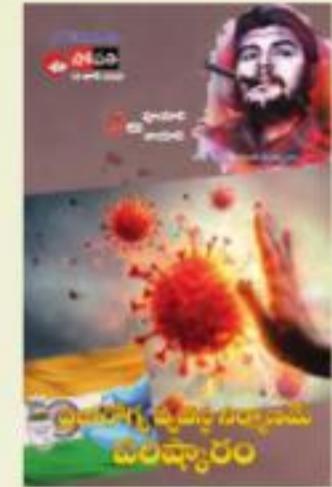
మన కళకి అనేక దృశ్యాలు తారసవడతాయి..

ఈ లోకంలో అనేక అద్భుతాలు జరుగుతుంటాయి. దానిలో కొన్ని అద్భుతాలనైనా ఇలా దృశ్యాలుగా చూపెట్టే చిన్న ప్రయత్నమే నేను చేసే మొబైల్ ఫోటోగ్రఫీ . సాధారణ జీవితాన్ని, శ్రమని, ప్రకృతిని, మూగజీవుల్ని ఇట్లా చాలా వాటిని ఫోటోలు తియ్యడం వలన నాలో హృదయం పులకరిస్తుంది. ఓ ఆశని, ఓ ఆనందాన్ని, ఓ ప్రేమని.. ఇలాంటి చాలా చాలా వాటిని ఫోటోలు నాలో నింపుతాయి. నాలో ప్రేమికుడు ఉన్నంత వరకు అనేక దృశ్యాలు ఇలా నా హృదయంలో నుండి పుట్టుకొన్నానే ఉంటాయి..

- పేర్ రాము, 9642570294

ఆరోగ్య వ్యవస్థ నిర్మాణమే పరిష్కారం

(కవర్సణ) :
విలించి విలివించి 5

కాలం మారింది (కథ) :
డాక్టర్ మండల స్వామి 9

‘చేలు పూర్యాతి చేలు
కాయాతి గ్రుతేక
వాసం) :
ఎం.విష్వే
కుమార్

14, 15

తీఱిన
కోలకలు
(అనువాద
కథ) :

చింతపట్ల సుదర్శన 18

నెమలీక 20

వికాసం 23

పదకేళి 24

సమీక్ష (విపరీత
వ్యక్తులు) 25

ఈ వారం కవిత్వం (ఆమన
వసంతమై వస్తా..!:
మానంగా ఉండామా...??

26

పాటల ముచ్చట

జ్ఞాపకాలు

అంతరంగరా

‘ఇప్పుడు ఇక్కడ బావీలేదు, బావిలోకి తొంగి చూసే పొన్నాయి చెట్టు లేదు, చెట్టు పక్కన గాబూ లేదు, గాబు పక్కన అంట్లు తోమే పదేళ్ళ పిల్లాడూ లేదు— పొద్దుటి పూట కళ్ళాపి చల్లిన తడి వాకిటి మీద వేల వేల ఇంద్ర ధనస్సులు ఒక్కసారి కదలాడుతున్నట్టు నృత్యం చేసే నెమలీ లేదు!’ అని ప్రసిద్ధ కవి శివారెడ్డి గారు లేని వాటిని జ్ఞాపకం చేసుకుంటున్న కవితా పాదాలివి. అవను మన ముందు ఒక్కిక్కరూ భాశీ చేసినపోయిన స్థలాలు, జ్ఞాపకాలు, దృశ్యాలుగా మనసుల్లో నిండిపోతున్న సమయాలివి. ఉండుండి కళ్ళెమటే కదలపోతూన్న ఉదయాలివి.

యాభై యేశ్వుగా చూస్తున్న ముఖాలు, చర్చించిన మాటలు నడుస్తూ నడుస్తూ నడవడికలు తెలిపిన గురుతులు, నవ్వులు, నిశబ్దాలు, ఉద్దేశాలు, కోపాలు, దయార్థతలు, కరుణలు, కర్తవ్యాలు, నిబధ్యతలు, ఆశలు, ఆశయాలు, ఆచరణలు, ఆత్మ విమర్శలు, విమర్శలు, వివరణలు, విశ్లేషణలు, విజయాలు, అపజయాలు, ఆవేశాలు, అలనటలు, ఆనందాలు, సంతోషాలు, దుఃఖాలు, సవాళ్ళు, ప్రశ్నలు, జవాబులు ఎన్ని చూస్తాము. ఒక్కిక్కరి జీవితాలలో, మనలో, ఇవన్నీ జ్ఞాపకాలలో అలల్లా కదులుతుంటాయి. ఇవన్నీ ఇప్పుడు భాశీగా కనపడుతుంటాయి. వాళ్ళు వౌదిలిపోయిన భావోద్యుగ్, కార్యాచరణలు.

ప్రకృతికి, కాలానికి భాశీలేమీ లేవు, ఏదో ఒకటి, ఎవరో ఒకరు స్థలాన్ని, కాలాన్ని పూరిస్తూనే వుంటారు. కానీ పోయినవారితో వున్న బంధము అనుబంధము వున్న మనకు మాత్రమే ఈ భాశీలు. కరోనా రెండవ ఉధృతి కారణంగా చాలా మంది మిత్రులు, సహచరులు, స్నేహితులు మన నుండి దూరమై పోయారు. వాళ్ళను తలచుకున్నప్పుడు శివారెడ్డి గారి పద్యం గుర్తిచ్చింది. దశాబ్దాలుగా వారితో వున్న భౌతిక, మానసిక పరిచయాలు మనసుల్లో ప్రతిబింబిస్తూనే వున్నాయి. సామాజిక జీవనంలో మనకు మిగిలేవి అనుభవాలు, జ్ఞాపకాలు మాత్రమే. కదిలిపోతున్న వాళ్ళను చూస్తుంటే ఒక రకమైన బాధ ఉన్నప్పటికీ వాళ్ళ పోయింతర్వాత సజీవంగా వున్న జ్ఞాపకాలన్నీ వారి ఆచరణ, ప్రవర్తనలకు సంబంధించినవే కావటం మనందరం గుర్తుంచుకోవాల్సిన ముఖ్యమైన అంశం. సంపాదనలు, ఆస్తులు, ఆదాయాలు మొదలైనవేవీ మిత్రుల జ్ఞాపకాల చర్చల్లోకి రాలేదు. నిజాయితీ, నీతి, త్యాగం, వ్యక్తిత్వం సంబంధించిన అంశాలే వాళ్ళ గుర్తులుగా మిగిలి వున్నాయి. ఎప్పటికీ మిగిలిపోయేవి కూడా అవే. తన కోసం తాను ఏమి చేసుకున్నాడు, భార్యాపిల్లలకు, కుటుంబానికి ఏం చేశాడు అనే విషయం కేవలం ఆ ఒక్క కుటుంబానికి సంబంధించినది మాత్రమే. కానీ సమాజానికి ఏం చేశాడనేదే మిగిలిపోయే జ్ఞాపకం.

నిజంగా దేని విలువయినా అది లేనప్పుడే తెలుస్తుందనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. కానీ వున్నప్పుడు విలువను ఇప్పటికీ గుర్తించము. మనకు విలువ అంటే డబ్బుతో కొలిచేదిగా అలవాటయిపోయింది. అసలు డబ్బే విలువను స్ఫీస్టుందని నమ్ముతున్న వాళ్ళము కదా! కానీ వాటికి మించిన మానవ విలువలు వున్నాయని గుర్తించాలి. జీవితాలనే ఘణంగా పెట్టి సమాజం కోసం పని చేసిన వారు, ఆలోచించిన వారు మన కళ్ళ ముందు ఇప్పటికీ వున్నారు. వాళ్ళను గుర్తించాలి. వాళ్ళ జీవితాలు మనకందిస్తున్న సందేశమేమిటో పరిశీలించాలి. మహేశున్నత మానవీయ విలువల జ్ఞాపకాలను సమాజం నిండా నింపగలిగితే జీవితాలకు సార్థకత చేకూరుతుంది. జ్ఞాపకమెప్పుడూ ఒక సూటి నింపాలి. జ్ఞాపకాలు రేపటి అడుగులకు ఉత్సేరకాలు. యోధులు, త్యాగధనులు, స్నేహితుల జ్ఞాపకాలు, దారులలో వెలిగే కాంతి రేభలు.

చిలకా ఏ తోడు లేక

ప్రా
రండి

పల్లవి : చిలకా ఏ తోడు లేక ఎటేపమ్మా
తుంటరి నడకా
తెలిసి అడుగేసినావే మాయంటీ ‘బుల్లితెర’ వెనుకా,
ఆనందం అంగడి సరుకా
కొనగలవా చెయ్య జారక,
సమయం ఎంత మిగిలిందమ్మా,
‘ఛానల్స్’ అన్న చూసేసాక!

ಕೋರಸ್ : ಮೆಗುಡಿಂಕ ಚಿಲಕ್ ಲೇಡಿಂಕ...

చరణం-1 : చుట్టాల్ని తరిమేసి...
చిన్నతెరను ప్రేమించావే!
పెనిమిటిని వెలివేసి ఊహల్లో జీవించావే!
పొదుపంతూ కరిగించి ఆ ఏలువతో
పెద్ద తీవీ కొన్నావే అతితెలివితో,
కురిసే డైలీ సీరియల్స్ జడిలో,
తడిసి తలనొప్పయ్యావే !

చరణం-2 : సమయాన్ని కొనగలిగే ధనముందా ఈ లోకంలో ?

చదువు విలువెంతో మరిచావా
 ‘స్నార్ మహిళ’ మైకంలో,
 ఏనోదం ఇవ్వలేని ఆ తీవితో,
 అనాధగా మిగిలావే ఆగదిలో,

కోర్స్ : జనం అండ నీకు లేదింక...
తీరా నువ్వు వెనక్కి తిరిగాక
ఇల్లంతా ఖాళి ఇంకా !

- వీరేశ్వర రావు మూల
veeru16@gmail.com

ఎరుకల ప్రతి (కుర్రు తెగ)

నీవు
బువ్వలోని గంజిని వార్చు సిబ్బి
కుండను నిలిపే చుట్టు కుదురు
ఇంటివాసానికి వేలాడే ఉట్టివై
బాయి మన్ను మోసే మట్టి లు
పల్లె జీవనంలో ఓ వెలుగు వే
నీ హస్తకళ అపురూపం, అపు

నీవు
పెండనెత్తె పెండతట్టవై
అంబలి మోనే అంబటి తట్టవై
అరకెద్దులకు, పాలిచ్చే ఆపులకు
దానవెట్టే దానబుట్టివై
పంటచేలను మేయకుండా
పశు మూతులను బంధించే ఎద్దుబుట్టివై
పంటకోతలకు పొట్టు జల్లవై
పెట్టిపోతలకు జల్లిబుట్టివై
తరతరాలుగా ఓ వెలుగు వెలిగిన
నీ సృజనాత్మకత అబ్బరం, ఆశ్చర్యం!

నీవు
ఇల్లును ఊడ్చే ఈత పొరకట్టవై
కోళ్ళను మూనే కోళ్ళ గంపవై
ధాన్యాన్ని దాచే ధాన్యపు గుమ్మివై
పిల్లల బారసాలలో ఊగే తొట్టెలవై
మహిళల మరుగుకు జాలెట తడకవై
పోశమ్మ పండుగకు మొలకల బుట్టివై
మొక్కల పెరుగుదలకు రక్కణ గుమ్మివై
గ్రామీణ జీవనంలో ఓ వెలుగు వెలిగిన
నీ నైపుణ్యం అమోఘం, అద్భుతం!

ఇంత సృజనాత్మకత, నైపుణ్యం ఉన్నా ఈ
బ్రాహ్మణీయ మనువాద సమాజంలో నీవు
అల్పడవే, అధముడవే.

“మానవ నాగరికతను మలుపు తిప్పిన వ్యవసాయం దానికి ఊతమిచ్చిన ఎరుకల తెగ వృత్తి సాయం”

- వలగి కృష్ణ, 9490411831

కవర్ సెట్లీ

కరోనా

రెండో వేవ్ తగ్గుతోందనే ఆనందం ఒకఫైఫు మొదలవగానే

మూడో వేవ్ ముసురు కొస్తుందనే వార్త మరో ఫైఫు నుంచి ఆందోళన కలిగిస్తోంది. మూడో వేవ్ నిజంగానే వస్తోందా లేక ఇది ఉషహరోజునితమైనదా అనే విషయం పక్కకి పెడితే రెండు వేవులు ముగిశాక, గత సంవత్సరంన్నరగా కరోనా వలన దేశం ఎంతో మంచిని కోల్డోయాక, తప్పకుండా మన ఆరోగ్య వ్యవస్థను అందులోని లోపాలనూ గుర్తుంచి నల చేసుకోవాలనే స్పృహ పెలగ వలసిన తరుణం ఆసన్నమైంది.

బ్రాంట్రో వ్యవస్థ నిర్మాణమే పరిశోరం

ప్రిలో
సెకండ్ వేవ్ వచ్చే
సమయానికి ముందు మన దేశం

ఏ మాత్రం సన్నద్ధంగా లేకపోవడం వలన మనం చెల్లించిన భారీ మూల్యం ఏమిటో అందరికి తెలుసిందే. కనీసం దీని దృష్ట్యా ఐనా మూడో వేవ్ వస్తుందనే ఊర్మినా మన ఆరోగ్య వ్యవస్థలో కదలిక తెస్తుందని విప్పవాత్సకమైన మార్పులు తెస్తుందని మనం ఆశించాలి. మూడో వేవ్ అని మాత్రమే కాక ఇక్కె భవిష్యత్తులో ఏ ఆరోగ్య విపత్తు వచ్చినా సన్నద్ధంగా ఉండగలిగేంటటువంటి పటిష్టమైన ప్రజారోగ్య వ్యవస్థను మనం నిర్మించుకోవాలి. దానికి ప్రభుత్వ బడ్జెట్ లలో ఆరోగ్య కేటాయింపుల దగ్గరి నుంచి ప్రజలలో ఆరోగ్యం పట్ల శైతన్యం తీసుకువచ్చే దాకా సాగాలి. రైల్స్ బడ్జెట్ లాగా ఆరోగ్య బడ్జెట్ ని ప్రత్యేకంగా ప్రవేశ పెట్టగలిగిన నాడు, మొత్తం బడ్జెట్ లో కనీసం ఎనిమిది నుంచి పదిశాతానికి ఆరోగ్య శాఖకు కేటాయింపులు పెంచినపుడు మాత్రమే చెతికిలబడ్డ మన ఆరోగ్య వ్యవస్థ కుదుటపడే అవకాశం కనిపిస్తోంది.

ఒతే నిజంగానే మూడో వేవ్ ముంచుకొచ్చే ప్రమాదమూ లేకపోలేదు. మూడోవేవును కట్టడి చేయగలగడంలో మన

- విరించి విరివింటి

ఎంబిబిఎస్, పీజీ

క్లినికల్ కార్డియాక్ ఫిఫీషియన్

సన్నద్ధత

ఎంత వరకు

ఉన్నది అన్నది ఈ

సందర్భంగా అతి ముఖ్యమైన

అంశం కాబోతున్నది. మూడో వేవ్

రాబోతున్నదనే ఊహ లాగానే అది పిల్లలలో

ఎక్కువగా రాబోతున్నదనే ఊహ కూడా ఒకటి ఉంది.

ఇది ఊహత్తుకుమే ఐనా ఏటిని సరైన రీతిలో అర్థం

చేసుకోవలసి ఉన్నది. అర్థం చేసుకోకపోవడం వలన

ఈ ఊహలే నిజమయ్యే ప్రమాదమూ ఉంది. ఏ

ఎపిడెమిక్ నైనా కట్టడి చేయడంలో “ఎపిడెమిక్

సంబంధిత ప్రవర్తన” అనేది ఒకటి ఉంటుంది.

ఆ ఎపిడెమిక్ సంభవించిన కాలంలో ప్రజలు

ఎలాంటి ప్రవర్తన కలిగి ఉండాలి, ప్రభుత్వాలు

ఎలాంటి ప్రవర్తన కలిగి ఉండాలి అనేదే ఆ నియమావశి.

మొదటి వేవ్ ముగిసిన తర్వాత ప్రజలుగా మనంగానీ

ప్రభుత్వాలుగానీ “కరోనా సంబంధిత ప్రవర్తన”కు ఎలాంటి

ప్రాధాన్యత ఇష్వలేకపోవడం వలననే సెకండ్ వేవ్ మనమీద

విరుచుకుపడి ఇంతటి సష్టాన్ని కలుగజేసింది. ఈ సెకండ్ వేవ్

నుంచి మనం పాతాలు నేర్చుకోవలసింది ఎంతో ఉంది. కొన్ని

విషయాలు తెలియక పోవడం వలన తప్పు చేయడమన్నది

సాధారణ విషయమే ఐనప్పటికీ తెలిసి తప్పుచేయడం, చేసిన

తప్పులనుంచి కొత్త పాలాలు నేర్చుకొని మనల్ని మనం సరి చేసుకోవడం దాం ఎంట ఏ న విషయాలోతాయి. ఈ నేపద్యంలో మూడో వేవ్ వచ్చేలోపల మనం మన తప్పులనుంచి పాలాలు నేర్చుకుని సరి చేసుకోవలసిన సమయం వచ్చేసింది.

ముఖ్యంగా వాక్సినేషన్ ప్రక్రియను వేగవంతం చేయడం వలన మూడో వేవ్ ను రాకుండగానే అరికట్టువచ్చు. మనవంటి పెద్ద దేశాలకు జనాభా ఎక్కువగా ఉండటం అన్నది సమస్యగా, బలహీనతగా కనబడినా హృద్యమన్ రిసోర్స్ పరంగా చూసుకుంటే చాలా అదే మనకు

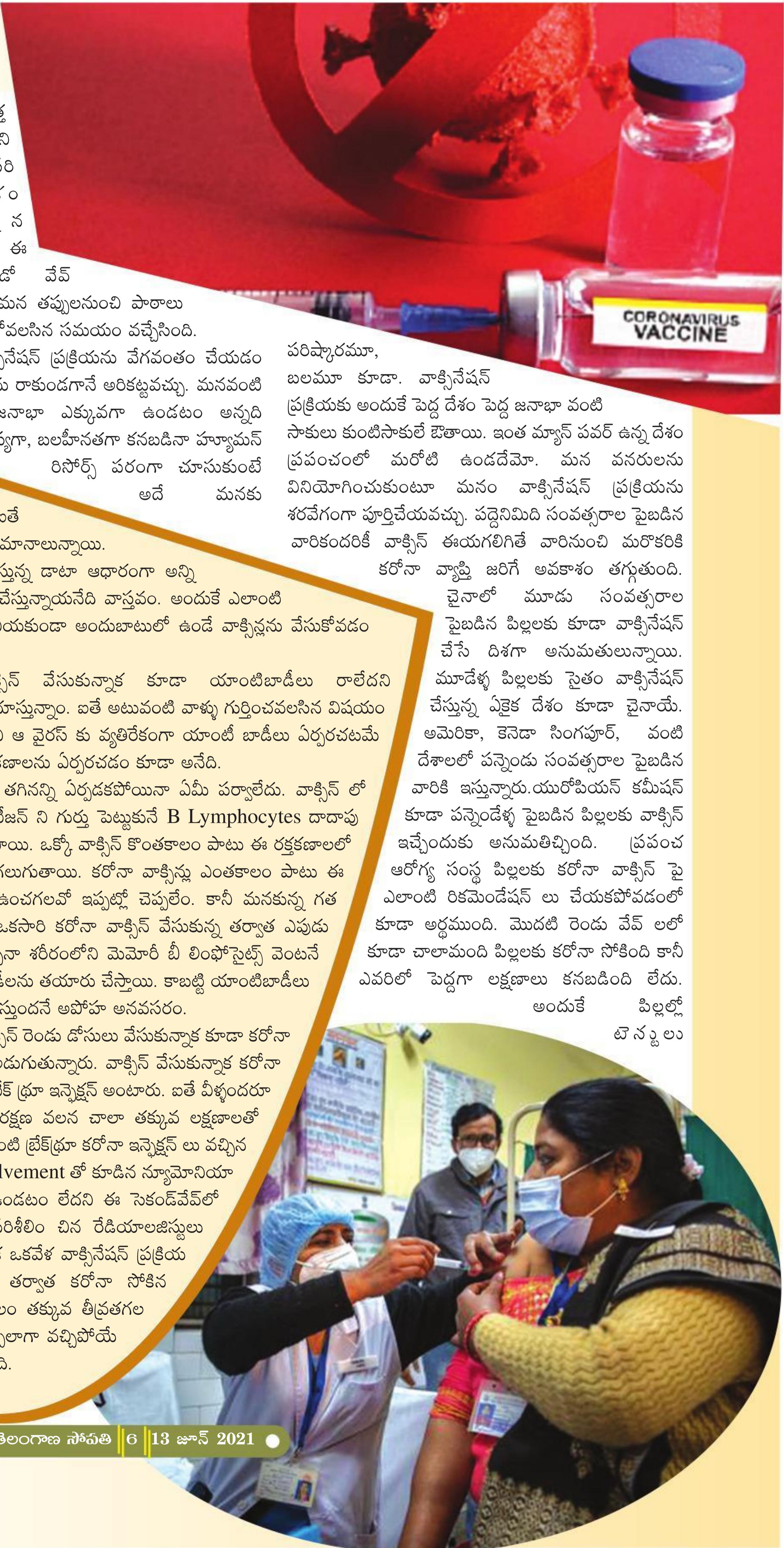
మందికి ఏ వాక్సిన్ ఐతే బాగుంటుందనే అనుమానాలున్నాయి.

ఐతే ఇప్పటిదికాకా వస్తున్న డాటా ఆధారంగా అన్న వాక్సిన్స్ బాగా పని చేస్తున్నాయనేది వాస్తవం. అందుకే ఎలాంటి అనుమానాలకు తావీయకుండా అందుబాటులో ఉండే వాక్సిన్స్ ను వేసుకోవడం మంచి పని.

కొందరు వాక్సిన్ వేసుకున్నాక కూడా యాంటీబాడీలు రాలేదని వాపోతుండటమూ చూస్తున్నాం. ఐతే అటువంటి వాశ్చు గుర్తించవలసిన విషయం ఏమంటే వాక్సిన్ పని ఆ వైరస్ కు వ్యతిరేకంగా యాంటీ బాడీలు ఏర్పరచటమే కాకుండా, మొమోరీ కణాలను ఏర్పరచడం కూడా అనేది.

యాంటీబాడీలు తగినన్ని ఏర్పడకపోయినా ఏమీ పర్మాలేదు. వాక్సిన్ లో ఉండే వైరల్ యాంటీజన్ ని గుర్తు పెట్టుకునే B Lymphocytes దాదాపు మన శరీరంలో ఉంటాయి. ఒక్కే వాక్సిన్ కొంతకాలం పాటు ఈ రక్తకణాలలో మొమోరీ కలిగించగలుగుతాయి. కరోనా వాక్సిన్ ఎంతకాలం పాటు ఈ మొమోరీ కణాలను ఉంచగలవో ఇప్పట్లో చెప్పలేం. కానీ మనకున్న గత అనుభవాల దృష్ట్యా ఒకసారి కరోనా వాక్సిన్ వేసుకున్న తర్వాత ఎప్పడు కరోనా ఇన్ఫెక్షన్ వచ్చినా శరీరంలోని మొమోరీ బీ లింఫోసైట్స్ వెంటనే తగినన్ని యాంటీబాడీలను తయారు చేస్తాయి. కాబట్టి యాంటీబాడీలు వస్తేనే వాక్సిన్ పనిచేస్తుందనే అపోహ అనవసరం.

ఇంకొందరు వాక్సిన్ రెండు డోసులు వేసుకున్నాక కూడా కరోనా వస్తోంది కదా అని అడుగుతున్నారు. వాక్సిన్ వేసుకున్నాక కరోనా ఇన్ఫెక్షన్ రావడాన్ని బైక్ ధ్రూ ఇన్ఫెక్షన్ అంటారు. ఐతే వీళ్ళందరూ వాక్సిన్ అందించిన రక్తణ వలన చాలా తక్కువ లక్షణాలతో కోలుకుంటారు. ఇలాంటి బైక్ధ్రూ కరోనా ఇన్ఫెక్షన్ లు వచ్చిన వారిలో lung involvement తో కూడిన న్యామోనియా కూడా దాదాపుగా ఉండటం లేదని ఈ సెకండ్ వేవ్ లో ఎన్నో సీటీస్యూన్సు పరిశీలిం చిన రేడియాలజిస్టులు చెబుతున్నారు. కనుక ఒకవేళ వాక్సినేషన్ ప్రక్రియ ముగిసి నెలదాటిన తర్వాత కరోనా సోకిన వారిలో కరోనా కేవలం తక్కువ తీవ్రతగల జలుబు గొంతు నొప్పిలాగా వచ్చిపోయే అవకాశం ఉంది.

పరిష్కారమూ, బలమూ కూడా. వాక్సినేషన్ ప్రక్రియకు అందుకే పెద్ద దేశం పెద్ద జనాభా వంటి సాకులు కుంటిసాకులే బెతాయి. ఇంత మ్యాన్ పవర్ ఉన్న దేశం ప్రపంచంలో మరోటి ఉండడమో. మన వనరులను వినియోగించుకుంటూ మనం వాక్సినేషన్ ప్రక్రియను శరేగంగా పూర్తిచేయవచ్చు. పద్ధానిమిది సంవత్సరాల పైబడిన వారికందరికే వాక్సిన్ ఈయగీలిగితే వారినుంచి మరోకరికి కరోనా వ్యాప్తి జరిగే అవకాశం తగ్గుతుంది.

చైనాలో మూడు సంవత్సరాల పైబడిన పిల్లలకు కూడా వాక్సినేషన్ చేసే దిశగా అనుమతులున్నాయి. మూడేళ్ళ పిల్లలకు సైతం వాక్సినేషన్ చేస్తున్న ఏకైక దేశం కూడా చైనాయే. అమెరికా, కెనెడా సింగపూర్, వంటి దేశాలలో పన్నెండు సంవత్సరాల పైబడిన వారికి ఇస్తున్నారు. యురోపియన్ కమీషన్ కూడా పన్నెండేళ్ళ పైబడిన పిల్లలకు వాక్సిన్ ఇచ్చేందుకు అనుమతిచ్చింది. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ పిల్లలకు కరోనా వాక్సిన్ పై ఎలాంటి రికమెండేషన్ లు చేయకపోవడంలో కూడా అర్థముంది. మొదటి రెండు వేవ్ లలో కూడా చాలామంది పిల్లలకు కరోనా సోకింది కానీ ఎవరిలో పెద్దగా లక్షణాలు కనబడింది లేదు.

అందుకే పిల్లల్లో టోన్స్ లు

చేసి కేనులను గుర్తించడం కూడా పెద్దగా జరగలేదు. కొంత మంది పిల్లల్లో స్వీల్పుమైన లక్షణాలు కనబడ్డాయి. చాలా తక్కువ మంది పిల్లల్లో మాత్రమే “మళ్ళి సిస్టమ్ ఇన్ఫ్యూమేటర్ కండిషన్” అనే తీవ్రమైన కనబడింది. కానీ సకాలంలో చికిత్స అందిన అటువంటి పిల్లలు కూడా కరోనా నుండి బయటపడ్డారు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో మూడో వేవ్ లో పిల్లలలో కరోనా వచ్చినా ఇదే తీరుగా దాదాపుగా లక్షణాలు లేకుండగానే ఉండే అవకాశం ఉంది తప్ప వారికి మాత్రమే వస్తుంది వారికి మాత్రమే తీవ్రమైన జబ్బు వస్తుంది అనడంలో ఎలాంటి సైంటిఫిక్ ఎవిడెన్స్ లేదన్నది వాస్తవం. ఐతే రోజురోజుకీ మనదేశంలో హోష్ట్కాపోర లోపాలుగల పిల్లల శాతం పెరుగుతోందన్నది కూడా ఈ సందర్భంగా గుర్తించ వలసిన అంశం. హోష్ట్కాపోర లోపం పిల్లలలో రోగినిరోధక వ్యవస్థను ప్రభావితం చేసి వారిని త్వరగా ఇస్టైక్షన్ బారిన పడేలా చేస్తుంది. తద్వారా కరోనా కావచ్చు మరే ఇతర జబ్బైనా కావోచ్చు పిల్లల్లో హోష్ట్కాపోర లోపాన్ని వెంటనే సరిచేయలేకపోతే ప్రమాద ఘుంటికలు మోగినట్టే.

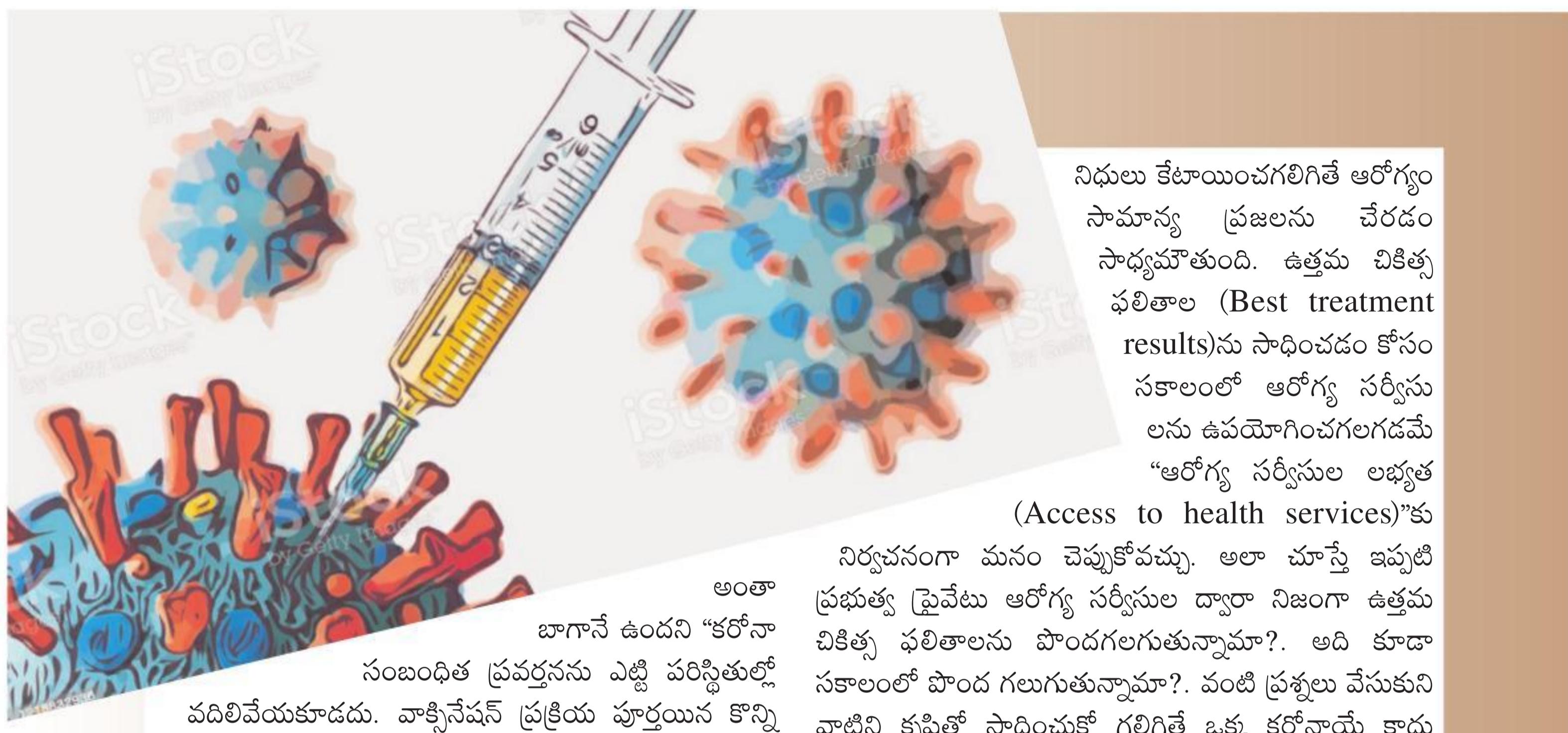
పెద్దలలో మాత్రమే వాక్సినేషన్ జరగడం వలన పిల్లల్లో వాక్సినేషన్ ప్రక్రియ మొదలు కాక పోవడం వలన ఈ సారి కరోనా పాజి టివ్ కేనులు పిల్లల్లోనే బయటపడే అవకాశం ఎక్కువగా ఉంది. పిల్లల నుండి వాక్సినేషన్ వేసుకోని పెద్దలకు నులుపుగా పాకుతుంది కూడా. మూడో వేవ్ కనుక వస్తే బహుశా మనం ఇటువంటి పరిస్థితినే చూడవచ్చు. స్వల్ప లక్షణాలు గల పిల్లలు, వారినుంచి సోకి తీవ్ర లక్షణాలలోకి పోతున్న వాక్సినేషన్ జరగని పెద్దలు. అందుకే మనం పెద్దలలో సరైన తీరులో వాక్సినేషన్ వేగవంతంగా చేయగలిగితే వారిలో జబ్బును అరికట్టగలగడమూ, వారిని తీవ్రమైన జబ్బుబారిన పడకుండా చేయడమే కాకుండా పిల్లల్లో కూడా కరోనా

రాకుండా నివారించగలిగానట్టు ఔతుంది. దీనినే “కక్కాన్ ఎఫెక్ట్” అంటారు. అంటే ఉదాహరణకు ఒక ఇంట్లో ఉండే పెద్దవారందరూ వాక్సిన్ వేసుకుని ఉన్నారనుకుండాం..అపుడు వాళ్ళకు వేరే వాళ్ళనుండి కరోనా వచ్చే అవకాశం తగ్గిపోవడం వలన ఇంట్లో ఉండే పిల్లలకు కూడా వ్యాధి సోకే అవకాశం తగ్గిపోతుంది. ఆ రకంగా వాళ్ళు రక్కణ పొందుతారు. అందుకే పెద్దలందరూ వాక్సినేషన్ చేసుకోగలగడమెక్కటే దీనికి పరిష్కారం. ఐతే వాక్సినేషన్ ప్రక్రియ నెలల తరబడి జరపడం వలన పెద్దగా ప్రయోజనమూ ఉండదు. మనదేశంలో ఒకవైపు కేనులు పెరుగుతున్న సమయంలో వాక్సినేషన్ ప్రక్రియ మాన్ గ్యాంగింగ్ రూపంలో మరిన్ని కేనులు పెరగడానికి దోషాద పడింది. వాక్సినేషన్ వేసుకోవడానికి లైన్లో నిలబడి కరోనా బారిన పడినవారు కోకొల్లలుగా ఉన్నారు. ఒకదశలో వాక్సిన్ వేసుకుంటే కరోనా వస్తుందేమో అనేంతదాకా పోయింది.

ప్రస్తుతం రెండో వేవ్ తగ్గుతున్న తరుణంలో వాక్సినేషన్ ప్రక్రియ వేగవంతం చేయగలిగితే చాలా మెరుగైన ఘలితాలు ఉంటాయి. అంతే కాకుండా ఎంత పెద్ద వాక్సిన్ ట్రైవ్ లను కొనసాగించినా “కరోనా సంబంధిత ప్రవర్తన” ను ఎవరూ మీరకుండా కరిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అన్ని కార్బూక్లమాలనూ అవసరమూ ఉంది.

అలాగే ప్రభుత్వాలు కూడా రాబోయే ఒకటి రెండు సంవత్సరాలు పెద్ద ఎత్తున ప్రజలు హజరుకావలసిన అన్ని కార్బూక్లమాలనూ రద్దు చేయాలి. ప్రచార సభలు, రోడ్ పోలూ

లేకుండానే ఎన్నికలు జరిపే దిశగా ఆలోచించాలి. అమెరికా తరహాలో ప్రత్యర్థుల మధ్య డిబేట్లు జరిపి ప్రజలు ఎవరికి ఓటేయాలో తెల్పుకునే వ్యవస్థ రావాలి. అంతేకాకుండా ప్రజలు కూడా సెకండ్ వేవ్ ముగిశాక కొంత పరిస్థితులు మెరుగ్వుగానే పడకుండా చేయడమే కాకుండా పిల్లల్లో కూడా కరోనా

అంతా

బాగానే ఉందని “కరోనా సంబంధిత ప్రవర్తనను ఎట్టి పరిస్థితుల్లో వదిలివేయకూడదు. వాక్సినేషన్ ప్రక్రియ పూర్తయిన కొన్ని దేశాలలో మాన్య కూడా వాడటం లేదని మనకు వార్తలు వస్తున్నా ఆ దేశాల చారలను చూసి మనం వాతలు పెట్టుకోనపసరం లేదు. మూడో వేవ్ రాకున్నా మరో రెండు సంవత్సరాల పాటు మనం మాన్య వాడటం, ఫిజికల్ డిస్టోన్యూని పాటించడం, చేతులు సబ్మూటో కడుక్కోవడం, జనావాసాలలో పరిశుభ్రత, ఆహారపాసీయాదుల విషయంలో పరిశుభ్రతను పాటించడం వంటివి చేస్తూనే ఉండాలి. వీటిపై నిర్ణక్యం వహించకుండా సరైన రీతిలో ప్రజలలో అవగాహనను కలిగించాలి. రాబోయే కాలం పాండమిక్ ల కాలం కాబట్టి ఆరోగ్యం పట్ల మన దృక్కథాలు మారేలా ప్రభుత్వాలు చర్యలూ తీసుకోవాలి. జాతీయ బడ్జెట్ లో పెద్ద ఎత్తున ఆరోగ్య శాఖలకు

నిధులు కేటాయించగలిగితే ఆరోగ్యం సామాన్య ప్రజలను చేరడం సాధ్యమౌతుంది. ఉత్తమ చికిత్స ఫలితాల (Best treatment results)ను సాధించడం కోసం సకాలంలో ఆరోగ్య సర్వీసులను ఉపయోగించగలగడమే “ఆరోగ్య సర్వీసుల లభ్యత (Access to health services)”కు

నిర్వచనంగా మనం చెప్పుకోవచ్చు. అలా చూస్తే ఇప్పటి ప్రభుత్వ ప్రైవేటు ఆరోగ్య సర్వీసుల ద్వారా నిజంగా ఉత్తమ చికిత్స ఫలితాలను పొందగలగుతున్నామా?. అది కూడా సకాలంలో పొంద గలుగుతున్నామా?. వంటి ప్రశ్నలు వేసుకుని వాటిని కృషితో సాధించుకో గలిగితే ఒక్క కరోనాయే కాదు మునుముందు ఎటువంటి ఆరోగ్య విషట్టు వచ్చినా మనం సులువుగా బయటపడగలుగుతాం. Access to health services విషయంలో మన దేశం ఎదుర్కొంటున్న ఆర్థిక, సామాజిక, సాంస్కృతిక సమస్యలపై పెద్ద ఎత్తున చర్చలు జరగాలి. జిల్లా కెంద్రాలకూ మండల కెంద్రాలకూ కూడా ఆరోగ్య వికేంద్రీకరణ జరిగి పెర్మియరీ మెడికల్ సర్వీసులు అక్కడ కూడా లభింపజేసే దిశగా అడుగులు వేయాలి. మూడో వేవ్ తరువుకొస్తుందన్న ప్రైపోథెటికల్ సందర్భాన్ని మనం ఒక అవకాశంగా తీసుకుని మన ఆరోగ్య వ్యవస్థను మనమే బాగు చేసేందుకు కృషి చేయాలి. ఆ సమయం ఆసన్నమైంది కూడా.

ఇవి ఎక్కువగా తింటే ఇబ్బందులే..

ప్రస్తుత కరోనా పరిస్థితుల్లో రోగ నిరోధక శక్తిని కాపాడుకోవడం చాలా ఆవశ్యకమైన అంశం. అందులోనూ వర్షాకాలం.. రోజు వారీ భోజనంలో ప్రతి ఒక్కరూ ఆరోగ్యంపై శ్రద్ధ చూపిస్తూనే ఉన్నారు. అయినప్పటికే కొన్ని పదార్థాలు మనకు హాని కలిగించేవి ఉన్నాయి. వీటిని ఎంత తక్కువ తీసుకుంటే అంత మంచిదని ఆరోగ్య నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. అసలు తీసుకోకున్నా సమస్యలేదు కానీ ఎక్కువగా మాత్రం తీసుకోకూడదని పొచ్చరిస్తున్నారు.

కాఫీ : నిద్ర లేవగానే కమ్మని కాఫీ తాగితే ఆ రోజంతా ఉల్లాసంగా అనిపిస్తుంది. ఇది కాఫీ ప్రియులు చేప్పే మాట. కానీ ఇందులో ఉండే కెఫిన్ నిద్రపై, రోగినిరోధక శక్తిపై ప్రభావం చూపుతుంది. అందుకే పరిమితంగా తాగితేనే ఆరోగ్యం అని నిపుణులు సూచిస్తున్నారు. అంతేకాదు కాఫీలో కలుపుకునే చక్కెర వల్ల కూడా సమస్యలు వస్తాయి. ఈ చక్కెర మొత్తాదు ఎక్కువాలే రక్తంలో చక్కెర శాతం పెరుగుతుంది. రోగినిరోధక శక్తిపైనా ప్రభావితం ఉంటుంది.

ఉప్పు : మన రోజు వారీ భోజనంలో ఉప్పు సర్వ సాధారణమే. ఫాస్ట్‌ఫూడ్ బెకరీ ఐటమ్స్ అంటే మక్కు చూపని వారుండరు. వీటిలో ఉప్పు శాతం ఎక్కువగా ఉంటుంది. ఉప్పు ఎక్కువ ఉపయోగించడం వల్ల రోగినిరోధక వ్యవస్థ సాధారణ

పనితీరును దెబ్బతీస్తుంది. అందుకే ఉప్పును పరిమితంగా తీసుకోవాలి.

ఫ్రైడ్ ఫుడ్ : స్ట్రీట్ ఫుడ్, జంక్ ఫుడ్ తీసుకోవడం వల్ల వచ్చే ప్రమాదాలు ప్రత్యేకంగా చెప్పునపసరం లేదు. వీటిని దూరం పెట్టేందుకు ఇంట్లోనే ఫ్రైంచ్ ఫ్రైన్, ఆలూ చిప్స్, ఫ్రైడ్ చికెన్, ఫిష్ ఫ్రై వంటివి చేసుకోవడం సాధారణ విషయం. కానీ ఈ ఆహారం తీసుకోవడం వల్ల అనేక అనారోగ్య సమస్యలు వచ్చే ప్రమాదం వుంది. సాధ్యమైనంత వరకు వీటిని దూరంగా ఉంచితేనే ఉత్తమం.

కాలం మారింది

“బాలమ్మా...!

ఓ...

బాలమ్మా...! ఎట్టున్నరే మనోల్లా...!
యాదిగానికెట్టున్నదీ? ఒక్కగానొక్క
పిల్లగానికి ఏం తెరాచేస్తే.. బిడ్డా, ఏమంటున్న
డాక్టర్లా..?” మూడు కాళ్ళతో వంగి నడుస్తూ
వణక్కుంటూ అడిగింది పక్కింటి పార్వతమ్మ.

“ఏం జెయ్యాలె పెద్దమ్మా! గా దేవుడిట్ల
జేస్తుడనుకోలే! అయిమన్న పోరనికి
(కళ్ళల్ల నీళ్ళతో) మోకాల్చి దట్టింది
పెద్దమ్మా! నెల్లాల దాక
లేవరాదంట”.

“ఓ పోరీ! నువ్వేడ్డుకుంట
కూసుంటే ఎట్లుయితదే? ఆ యాదిగాడు గుండ్రాయే, ఆడే
మంచిగైతడు తీయే! ఇంతకే కాశిగాడేడుండు?

“అగోందీ? ఆయనకు మోశెయ్య గీర్జ బోయ్యంది గంతంత
బూకరెలం దంచుకోని రాసుకుంటుండు”.

- డాక్టర్ మండల స్వామి,
9177607603

“ఒనేయే...! పెద్ద మాల పిచ్చయ్య సూస్త లేడంట,
మాట్లాడ లేడంట... పోరీ?”

“అవును పెద్దమ్మా! ఎటోచ్చి పిచ్చయ్య మామనే
ఆగమయ్యిందు. ఎట్ల బైటికోస్తుడో ఎమో. ఆ రంగక్క,
సాలక్క, లచ్చులు మామకు గిట్ల బాగలేదు. ఏం
సుట్టిర్చుమో ఏమో! ఊరు గాని ఊరికి పోతిమి. జెట్టెల్లి
కానియ్యముంటే ఎవ్వలిన్నరు? పూలు పండ్ల పెట్టుకోని,
బువ్వులు తిని, నువ్వు బట్టు నేను బట్టు అనుకుంట
నుస్సెతాల్లకు ఆడనే పొద్దుముకె. ఆ శీకట్లిస్తుంటే ఆ జీసెం
డైవర్ తాగిండని ఎవ్వలం ఎర్పబట్టలే పెద్దమ్మా!. జెర్ర శేపట్ల
ఎవ్వరిండ్డుకు ఆల్లం బోతుంటిమి. ఆ శీకట్ల ఏదో
అడ్డమెచ్చిందని బిరేకెసిందు. సూస్త సూస్త బోత్త పడ్డది. ఒగలి
మీద ఒగలం బడి ఆగమాగమైనం. సోర పోరగాల్లందరూ
ఎవ్వలంతలాల్లు దునికిను. యాదిగాడు ముందల
కూతున్నందుకు ఇట్లయిపాయే!”

“ఏ దావకాస్తున్నరే?”

“నల్లగొండ గవర్నెంట్ దావకాస్తున్నరు గని
అమ్మటాల్లయింది. బువ్వ తీస్తు పోవాలె, పొయ్యెస్తు పెద్దమ్మా”

“ఇగో పోరీ! పోదువు గాని మన మాల మాదిగోల్లంతా
మాటిమాటికి దేవుని గుల్చుకు పోతుండ్రంట. అందుకనే
ఇట్లయిందని అంటున్నరే..!, ఈల్ల ఇకమతుల మీద మన్న
బోయ్య...! సోమారం సంది మనోల్లని దేవుని గుల్చుకు
రానియ్యరంటనే? మనమేం పాపం జెశ్వమని మనెంట
బడ్డరీల్లు?”

“ఏంది పెద్దమ్మా గట్టంటున్నవ్? యాదిగాడు
సర్పంచేనాయే, ఎట్టెట్ల రానియ్యలో ఇయ్యాల ఆనికి జెష్టు ఉండు.
ఆల్లదేమన్న గుంజాక తింటున్నమా?”

***

నల్లగొండకు ఇరపైమైళ్ళ దూరంలో ఉన్న ఆ గ్రామంలో
కాశయ్య బాలమ్ముల ఒకే ఒక్క కొడుకు యాదగిరి. తప్పటడుగుల
రోజుల్లోనే పూరి గుడిసెల నుండి మేడలు మిద్దెల తేడాలు
ఎందుకుంటాయని అమ్మను అడిగి తెలుసుకునేవాడు.
ఓనమాల దశలోనే తన పేరును యాదగిరి రెడ్డి అని రాసుకునే
వాడు. క్లాసు వాళ్ళంతా హేళన చేస్తే ఎందుకు రాసుకో

కూడదనీ, ఎక్కువ తక్కువ
కులాలేదనీ తిరిగి అడిగే వాడు.
పంచాయితీలు చేపేస్తే కచ్చిరు
దగ్గర, బగ్గెతులు అడే అటల దగ్గర
ఊరోళ్ళందరూ కూర్చునే

తారతమ్యాలను గమనించే వాడు.. కోమటి దుకాణం వెళ్ళే
సామాన్లు ముట్టుకోనీయక తక్కువ కులమని దూరంగా నిలబెట్టి
అవమానిస్తే అక్కడికక్కడే ఆ తేడాలెందుకని ప్రశ్నించే వాడు.
ఈ విధంగా బాల్యంలోనే ఎన్నో అనుభవాలు చవి చూసి, ఎంతో
కష్టపడి పీచీ దాకా చదివాడు. ప్రైవేట్ కాలేజీలో లెక్కర్సిగా

**యాదగీర మొకాలికి ఒకసారి చేసిన సర్జరీ పైలయిందని రెండోసారి చేసిన సర్జరీ పూర్తయి ఇంటికాచ్చే
సరికి ఇరవై రోజులయ్యంది. సర్వంచ్ దగ్గర డబ్బులు లేవని తెలుసుకున్న యాదగీర అభిమాన
సంఘాలు, శ్రేయోభిలాషులు, గ్రామ యువజన సంఘాల సభ్యులు ముందుకు వచ్చి**

చందాలు వసూలు చేసి హస్పిటల్ ఖర్చులన్నీ భరించ గలిగారు.

పనిచేస్తానే

తన గ్రామంలో

తరతరాలుగా పాకిపోయిన

అజ్ఞానాన్ని దౌర్జన్యాన్ని దకారీతనాన్ని
ఎదుర్కొవడం కోసం మెల్లమెల్లగా
రాజకీయాల్లోకి అడుగు పెట్టాడు. తనకు
బలమైన శత్రువు చిన్ననాటి క్లాస్ మేట్
అగ్రకులస్తుడు గోపి. ఆ గోపి ఒక మోనార్స్.
ఆయనంటే ఉరు మొత్తం భయపడాలని
ఎప్పుడు ఏదో అలజడి సృష్టిస్తుంటాడు. గ్రామ ప్రత్యర్థులకు అడుగడుగునా అడ్డుపుల్లలు వేస్తా
తాను అధికారంలో ఉన్న లేకపోయినా తన

పంతమే నెగ్గాలనుకుంటాడు. కులం పలుకుబడి,
పరిచయాలతో పాటు ఆర్థబలం, అంగబలం అధికార పార్టీ
బలం ఉన్న గోపితో గత సర్వంచ్ ఎన్నికలలో జనరల్ సీటులో
యాదగిరి స్వతంత్ర్య అభ్యర్థిగా పోటీ చేసి గ్రామ ప్రజల
ఆదరణతో రూపాయి ఖర్చు పెట్టకుండా జిల్లాలోనే అత్యధిక
మెజారిటీతో గెలిచాడు. అప్పటి నుండి ఆధిపత్య పోరు, అనేక
సంఘర్షణలు ఎదుర్కొవడం అలవాటు చేసుకున్నాడు. కానీ
తమ కొడుకు గొడవలతో ఎక్కుడ దూరమౌతాడో అని
భయపడుతంటే యాదగిరి ఎప్పటికప్పుడు అమ్మానాన్నలకు
డైర్యం నూరి పోస్తుంటాడు.

***

అన్నం తీసుకొని హస్పిటల్కి వెళ్లిన బాలమ్మ “అరె
యాదీ..? ఎట్లుందిరా పానం..? నోప్పులు తగ్గినాయిర?
గంతంత నోట్లేసుకుందువులే కొడుకా..!, కడుపులాసరుంటది.”

మెల్లగా మూలుగుతూ లేవబోతుంటే పక్కనే నిలబడి ఉన్న
ఉప సర్వంచ్ రమేశ్, నాన్న కాశయ్య వచ్చిలేపి కూర్కొబెట్టారు.
మంచానికి ఆనుకొని ఉన్న యాదగిరికి బాలమ్మ చెంచాతో
తినిపిస్తుంటే నములుతూ “ఏం జెప్పమంటవమ్మా!..” అటిటు
కాకుండా మోకాలి చిప్పకు దలిగిందాయే, డాక్టర్లు ఆపరేషన్
చెయ్యాలంటును, ఐదు లక్షల దాక అయితదంట, ఏడ దేవాలోన్న
ఏమో!..”

రమేశ్ కల్పించుకొని “యాద్దిరన్నా! నువ్వు పైసల గురించి
ఫికర్ జెయ్యుకు? మనూరి గుడికి వచ్చిన విరాళాలు యాభై
లక్షల దాకా ఉన్నేగా? ఐదు లక్షలు తీస్తేమాయే తీయ్య?”

“అరేయ్ రమేశా ! నువ్వు ఉప సర్వంచ్ వేగా? నీకు
తెల్వకుంట ఈ మూడేండ్లలు ఏడనన్న రూపాయి తెచ్చిన్నా?
గోపిని జూడు ఇప్పటికే నెలకు అంతో ఇంతో ఏడ బత్తే ఆడ
బెదిరించి వసూలు చేస్తుండట. అట్ల చేస్తే మన
విలువెక్కడుంటది. ఏమన్న కానియ్యరా ? అందిన కాడికి అప్ప
తెస్తా. లేదంటే ఉన్న ఇల్ల అమ్ముతా.”

కాశయ్య కోపంతో “ఏడంగ బన్నదిరా నీ యిల్లా ? ఆ

పొద్దటి

సంది నువ్వు

జెప్పే ఇంటున్నవా? ఆ

పటేలోల్ల జోలి మనకొద్దురా అంటే
ఎప్పుడు లోల్లేనాయే, సూస్త సూస్త
సర్వంచయతివి, ఏం సక్కదనం? సూకిత్తు
లేదాయే, రూపాయి రాదాయే, ఇల్లంత
లూటి మాపు జేసినవ్, ఇల్లమ్మంగనె
కుప్పులు కుప్పులు తుప్ప కాయలోస్తయా!
నీకు ? ఎట్లమ్ముతవో జూస్తగా?”

కోపంతో ఉగిపోతున్న బాలమ్మ
“అబ్బో! ఇచ్చరిల్లింది తియ్య? లెస లెస
మాట్లాడుతున్నవయ్యా! నీ రెండంత్రాల

బంగ్రల టుంగుటుయ్యాలలేస్టాని నిచ్చ ఊగులాడుతుంటిమి “
మాటకు మాట పెరిగి వచ్చే ఆవేశాలు ఆపాలనుకొని రమేశ్
“ఇగో కాశయ్య కాకా! ఊకోర్రీ? నిన్నటి సంది అన్నను
జూస్తుందుకు ఇరామ్ లేకుంటోస్తున్నరు. ఇట్టిగనే దవాకాన్ లోల్లి
చెయ్యకురి? పైసల సంగతి తర్వాత సూద్దాం గని”

“అపిరీషన్ ఎప్పుడైతదంటరా యాదీ?” కాశయ్య ప్రశ్నకు

“ఎల్లుండైతదంట నాయినా! ఎట్లనో అట్ల నేనైతే బైట పడ
గాని పిచ్చయ్య తాతెట్లుండు? ఇంక లచ్చులు తాత, రంగమ్మ
పెద్దమ్మ, సాలమ్మ పెద్దమ్మ గూడ బాగలేరంటగా? (ఎడున్న)
నాకోసముచ్చిన్నోళ్లకు ఉత్త పున్యానికి దెబ్బలు దలిగిచ్చిన, ఆళ్ల
పానాల మీదికి తెచ్చిన అందరికందరు అరిగోస తీస్తును”

“అందరు బాగనే ఉన్నరా! పిచ్చయ్య తాతకే
ఎటమటంగున్నది. గని నువ్వు గుండె బల్లకు బిడ్డా! నీ కాలు
అపిరీషన్ గానియ్య” తిన్న గిస్సెలు సర్దుతూ డైర్యం చెప్పింది
బాలమ్మ,

“ఏది ఎమన్న గానియ్యరి!, నన్న పానానికి పానంగ
జూసుకున్న పిచ్చయ్య తాత బత్కూలే, పిచ్చయ్య తాత బత్కూలే”
యాదగిరి వెక్కి వెక్కి ఏడున్నటే రమేశ్ ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించి
యాదగిరికి ఆ మాట ఈ మాట చెప్పి, కాలు బాగయ్యదాకా ఏది
పట్టించుకోవదని గట్టిగానే చెప్పి, అందరినీ సముదాయించాడు.

యాదగిరి మోకాలికి ఒకసారి చేసిన సర్జరీ పైలయిందని రెండోసారి చేసిన సర్జరీ పూర్తయి ఇంటికాచ్చే సరికి ఇరవై రోజులయ్యంది. సర్వంచ్ దగ్గర డబ్బులు లేవని తెలుసుకున్న యాదగిరి అభిమాన సంఘాలు, శ్రేయోభిలాషులు, గ్రామ యువజన సంఘాల సభ్యులు ముందుకు వచ్చి చందాలు వసూలు చేసి హస్పిటల్ ఖర్చులన్నీ భరించ గలిగారు.

దాదాపు నెల రోజుల తరువాత కూడా పరామర్శకు వచ్చే
వారి తాకిడి తగ్గడం లేదు. అయినా సరే పరిపాలన విషయాలు
మాట్లాడుకుండామని యాదగిరి తనకు అందుబాటులో ఉన్న
వారిని పిలిపించుకున్నాడు. తన ఇంటి ముందు రేకుల పందిరి
కింద నులక మంచంలో యాదగిరి కూర్చున్నాడు. ఎదురుగు కుర్చీల్లో రమేశ్, ఐదుగురు వార్డు సభ్యులు కూర్చున్నారు

కొందరు యూత్ పిల్లలు వారి వెనుక నిల్చున్నారు. పెద్ద వాకిలికి ఓ మూలన ఉన్న పొయి దగ్గర కింద కూర్చోని బాలమ్మ చాట్ల బియ్యం ఏరుతుంది, కాశయ్ గొడ్డలితో పొయిల కట్టెలు కొడుతున్నాడు.

తెల్ల ఖద్దరు బట్టలతో పది మందికి పైగా అనుచరులతో గోపి ఇంటోకి వస్తూనే “మన గ్రామ సర్వంచ కోలుకోవడం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉన్నది. కంగ్రాట్ రా! యాదీరి?” అంటూ ఒక కుర్చో జరుపుకొని యాదగిరికి ఎదురుగా కూర్చున్నాడు. అనుచరులు వెనుక నిలబడి ఉన్నారు.

“సరేరా గోపి ! ఇప్పుడిప్పుడే వాకింగ్ స్టోండ్ లేకుంట నడుస్తున్న”

“ఎహో! ఏనుగే పొయింది తోక కూడా పోతది తీయ్ రా? నీ పెండ్లి కూడా పెట్టుకోకపోయినవ్ ! మంచి రోజులన్నయంట”

“అపునవును పది రోజులే లగ్గాలున్నయంట, అత్తగారోళ్ల తొందర పెడుతున్న. అది సరేగాని మన లీడరు కొత్త గుడిని ఏందాక తెచ్చిను?”

“శిన్న శిన్న పనులున్నయి, పనులన్ని పూర్తి కావటానికి

రెండు నెలలు పడ్డది. ఈ పది రోజులల్ల గుడికి కొబ్బరికాయలు కొట్టుడు ఘరూ జెయ్యాలే. ఇగో కార్డులు కూడా కొట్టిచ్చినం “అంటూ యాదగిరి చేతికి అందించాడు.

కొద్దిసేపు ఘాసిన తరువాత “ఇదేంది ? కార్డుల నా పేరేడ కనబడ్డు లేదు, సర్వంచ రావడ్డ ఏంది ?”

“గ్రామ సర్వంచ బోంబాటుగ రావచ్చంట, కానీ....! నీకింకా పెండ్లి కాలేదుగా?” “పెండ్లి కాలేదా? ఇంకా ఏమన్న కారణముందా? నాకు సక్కగ జెప్పురా?” వెటకారంగా

“అపున్నా! పంతులు చెప్పిందు. పెండ్లి కాలేదనే నీ పేరొద్దున్నడు”

“ఏ పంతులు జెప్పిందు? సర్వంచకి తెల్పుకుండ వార్డు నెంబర్లకి చెప్పుకుంట ఎవడన్న రోషినోడు కార్డు కొట్టిస్తడా? ఏ వూళ్ల జూసినవ్...?”

“ఎవ్వరికేందిరా జెప్పేది? డబ్బులు వసూల్ చేసింది నేను, గుడి కట్టించింది నేను, ఆ గుడిని ఓపెన్ చేసేది కూడా నేనే, కుదరదంటే ఇంకెవరన్న పెద్ద కులపోట్లే వుండాలే !”

“నువ్వుకనివి నాలుగు లక్షలు తేంగనే అయ్యండా? మరి మేం నలబై లక్షల దాకా తెచ్చినం, నువ్వుక్కనివెట్లు ఓపెన్ చేస్తవో నేనూ చూస్తుగా? గ్రామానికి సర్వంచే పెద్దాడని లోకమంతెరుకే, నువ్వెంత?” అని ఆవేశంతో గొంతు పెంచి రమేశ్ హాచ్చరించాడు.

“నువ్వు సర్వంచు గురించి ఎప్పైనా చెప్పు. ఈడొప్పుడు వఱకుతలేదు. గెలిచినంక అందిన కాడికి ఎవ్వడెంత తింటున్నడో అందరికేరికే, నువ్వెందిరా? లెసలెన నీల్లుతున్నపూ?

ఆ మాటలు భరించని కొందరు యాదగిరి యువ అనుచరులు ఆవేశంతో “ఏయ్ ! మాటలు సక్కగ రానియ్..?” అంటూ రమేశ్తో గొంతు కలిపి ముందుకు కదిలారు.

యాదగిరి ఎవ్వరినీ తొందర పడ్డాడని పైగ చేసి అందరినీ ఒక్క మాటలో నచ్చజెప్పి, శాంతింప జేసి, ఎర్బడ్డ ముఖంతో “అరేయ్! నువ్వురా నీల్చేదీ! నియ్యేరా దొంగ లెక్కలన్నీ?, ఎవ్వడు తింటుండో, ఎవ్వడు తింటలేదో మన రామన్నపేట మండలంల రాళ్లనడుగురా తెలుస్తదీ, రేపే గ్రామసభ పెడుతున్న, అన్ని లెక్కలు చూపిస్తా, ఎవ్వరోచ్చినా, ఎందరోచ్చినా సరే, అడనే తేల్చుకుండాం రారా?”

అంతా చూస్తూ తట్టుకోలేక కాశయ్ “ఇగో సూడు సిన్న పటేలా? మావోని పెండ్లి పట్టుమని పది రోజులు కూడా లేదు.

జెర మీ కొట్టాటలు ఆపుండ్రి, ముందుగాల అని పెండ్లి కానియ్యి! నీ కాలు మొక్కుత పటేలా..!”

“నాయనా! నువ్వు మధ్యలో రాకు? అమ్మా! నువ్వెం భయపడకు? నేను శిన్నప్పటినుంచే ఎవ్వనికి భయపడనోన్ని, గోపి గాడొక లెక్కనా నాకు? ఈడో పెద్ద బోకరుగాడు. నీకే కాదు మనోళ్లందరికి చెప్పున్నా ముందుగాల ఇట్లాంటోల్లను పటేలనుడు మానుకోవాలె.

మనం వోంగినంత కాలం వోంగబెడ్డునే ఉంటరు. కాలం మారింది నిటారుగ నిలబడడం అలవాటు చేసుకోవాల్సిందే.”

సహనం నశించిన గోపి అనుచరులు కాశయ్ కొడుతున్న కట్టల్లో దొడ్డ కంప కట్టెలతో యాదగిరిని కొట్టడానికి ముందుకొస్తుంటే గోపి వాళ్లను ఆపి “నీ సంగతి తరువాత జూస్తురా..!”

“ఎహో ! సర్వంచ ఓట్లప్పుడే పొట్టు పొట్టు కొట్టుకున్నం, ఎవ్వనికేమయ్యిందో అప్పుడే మర్చిపొయినవా? ఏం చేసుకుంటవో చేస్తో పో?”

“పవర్లకొచ్చినంక ఎంత పొగరొచ్చిందిరా నీకూ..?” అని తన అనుచరులతో తిరుగు ముఖం పట్టాడు.
***

మరునాడు గ్రామసభ ఏర్పాటు చేసి పూర్తి అయిన పనులు పూర్తి కాని పనుల వివరాలు, గుడి కోసం ఎవరెవరు ఎంతెంత ఇచ్చిందే స్పష్టంగా వివరించాడు. ఏది ఏమైనా గోపి నిర్ణయించిన ముహుర్తానికి కొత్త గుడి ప్రారంభం చేద్దామని తీర్మానం చేయించాడు. అదే రోజు జరిగే తన వివాహానికి అందరూ రావాలని ఆహ్వానించాడు. కానీ గ్రామస్తులందరి ఉమ్మడి ప్రశ్నకి జవాబు దొరకడం లేదు. గుడి ప్రారంభానికి ముందు కొబ్బరికాయ కొట్టేది ఎవరని. గోపి దంపతులు ప్రారంభిస్తారా? సర్వంచ్ యాదగిరి ప్రారంభం చేస్తారా? ఎవరు? ఎవరు? ఎవరని ఎన్నో సందేహాలు. కానీ ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, రాజకీయంగా, అధికార పార్టీ పరంగా చూస్తే గోపికే ఎక్కువ అవకాశాలున్నావి. సర్వంచ్ యాదగిరి అధికార పార్టీ కాదు, పెళ్ళి కాలేదు. మరొక కారణం, తక్కువ కులమని ఇంకోక కారణం చూస్తూ యాదగిరిని బలహీన పరుస్తున్నారు. యాదగిరికి పెద్ద ప్రమాదం జరిగినప్పటి నుండి యాదగిరి సన్నిహిత యువకులకు గోపి జల్సా భర్యలు చేసి తన మాటను వినేటట్లు మార్చుకున్న ప్రభావంతో కొందరక్కడనీ, మరికొందరిక్కడనీ రెండు వర్గాలుగా విడిపోయిన బలహీన క్షణాల్లో యాదగిరి ఎటూ తేల్చుకోలేక చర్చను మరునాచికి వాయిదా వేయించాడు.

పంచాయతీ చర్చలతో వేడక్కిన తల బరువుతో యాదగిరి కొందరు వార్డు మెంబెర్లతో, యువ అనుచరులతో రమేశతో కలిసి ఇంటికి వచ్చే సరికి ఇంటి ముందు కూర్చోని శోకాలు పెట్టి ఏడుస్తుంది బాలమ్మ.

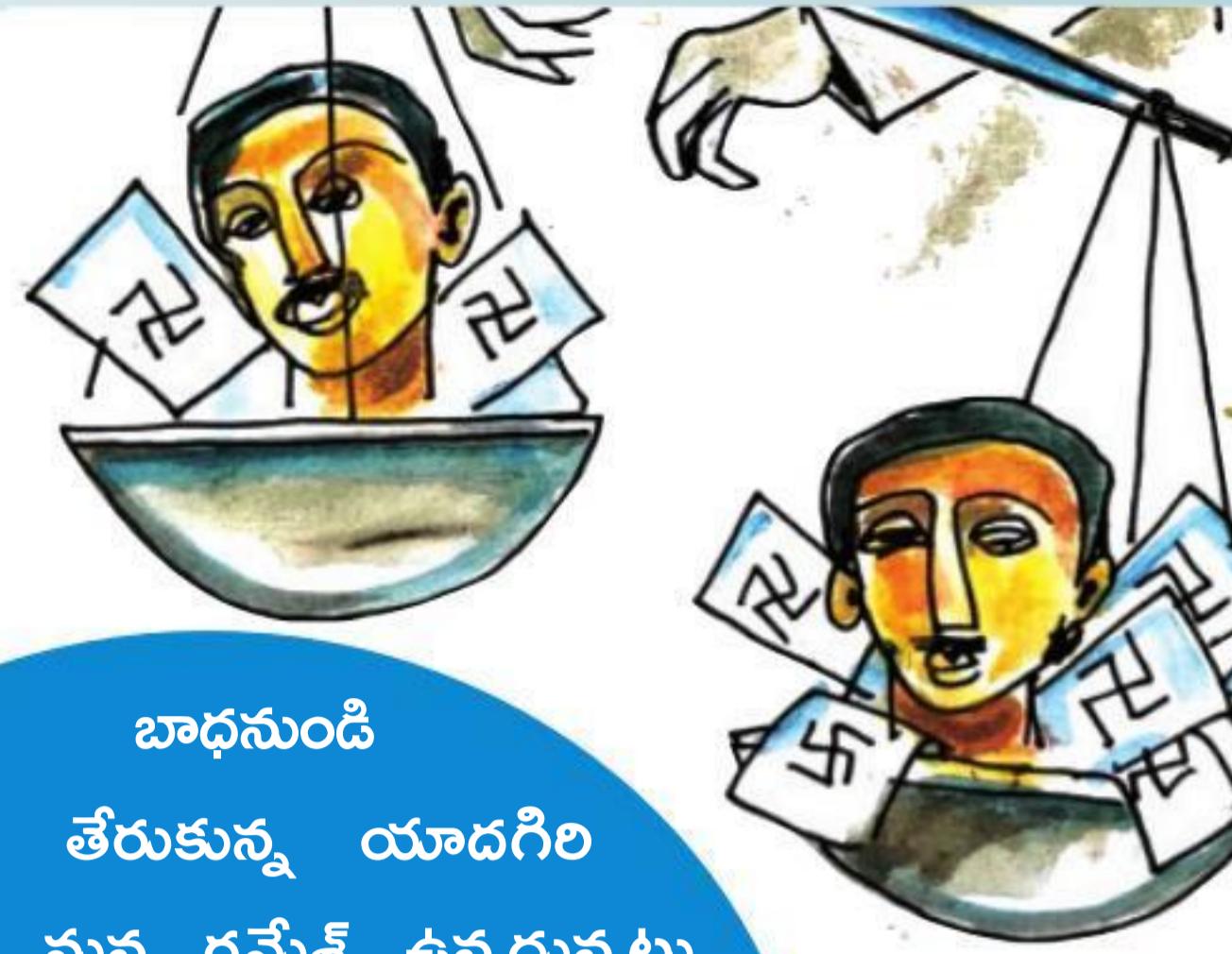
“సర్వంచ్ని చేస్తనంటివి మావో.... ఓ మావా, పెండ్లి గూడ జూస్తనంటివి మావో.... ఓ మావా, ఏం పాపం చేస్తిమయ్య మావో.... ఓ మావా ఆగం బతుకు అయ్యపాయే మావో... ఓ మావా,”

“ఏమైంది అమ్మా? పిచ్చుయ్య తాత గిట్ల సచ్చిపోయిండా, ఏందీ?”

ఏడుపు ఆపి “అపును కొడుకా! నీ పోన్చి చేస్తే కలవలేదంట. ఇప్పుడే నాయనకు జేసిస్తు. శీకటిమోకాన సచ్చిపొతె మనకిప్పుడెర్చయింది, ఇయ్యాల్చే సావు చేస్తారంట. రంగక్క, సాలక్క, లచ్చులు మామ గిట్ల అందరూ లేశి నడుస్తుంటే పిచ్చుయ్య మామ గూడ బతుకుతడనుకున్న. గింతల్నే మాయమై పోతడనుకోలే !, నా పిచ్చుయ్యమావో ఓ పిచ్చుయ్య మావా” అని మళ్ళీ ఏడుపు మొదలు పెట్టింది.

యాదగిరి కూడా పక్కనే ఉన్న రమేశను అల్లుకోని పెద్దగా ఏడుస్తుంటే కాశయ్య ఓదార్చి ఇన్ని మంచి నీట్లు తాగించి ఇంటి ముందు వేప చెట్టు కింద కుర్చీల కూర్చో పెట్టాడు.

ఆపుకో లేని దుఃఖ భారంతో వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ “పిచ్చుయ్య

బాధనుండి

కొద్దిగా తేరుకున్న యాదగిల

“నాయినా! మన రమేశ ఉన్నదున్నట్లు చెప్పిందు. నేనూ జూస్తున్న మనుర్ల ఎక్కడ ఏం జాలిగినా నన్న ఆమడ దూరం పెడున్నరు. కాలం మారించి నాయినా! మనమిప్పుడే కాదు ముందు ముందు కూడా తెలివితో అడుగుతెయ్యకపోతే పిచ్చుయ్య తాత కప్పమంతా ఉత్సదైతది”.

తాత నన్న ఇంటో ల్ల కంటే ఎక్కువ జూసిందు. పైనలు లేనోన్ని బబ్బేని సర్వంచుని జేసిందు. అల్లు ఈల్లు అనకుండా నన్న ఏంబేసుకొని ఇల్లిల్లు దిరిగి అందరు కులపోల్లని కలుపుకొని నన్న గెలిపించిందు. నన్న రాజకీయం ఇంకా పెద్ద పదవిల చూసిందాక నిద్ర పొననేటోడు. కానీ ఇప్పుడు పర్మినెంటుగ నిద్ర పొయిందు.”

రమేశ అందరినీ ఓదార్చే ప్రయత్నంలో “అరె ఊకో! పెద్దమ్మా? ఊకో యాదగిరన్నా? ఇప్పుడు సోకాలు పెట్టుకుంట ఏడిస్తే పిచ్చుయ్య తాత దిగొస్తుడా ఏందీ? ఎట్లయ్యేదుంటే అట్లయితది. అసలే రేపు పంచాయితుంది. మనమిప్పుడు గీట్లనే సల్ల బడ్డమా? ఆ గోపి గానోళ్ల ఆగమాగం జేస్తరు. ఇప్పటికే సర్వంచంటే ఇలువ లేకుంట దొంగ శేతలు జేసుకుంట ఉల్ల బద్మాం జేస్తున్నరు.

“అరేయ్ రమేశ్! ఏదేమన్న కానియ్యరా? ఈ గొడవలన్నింటికి దూరంగ ఉంటా. నా ఉద్యమ రాజకీయ గురువు పిచ్చుయ్య తాతే పోయినంక ఈ రాజకీయాలు నాకెందుకురా?”

“పిచ్చుయ్య తాత సాయం చేసిండన్నా!, నేను కాదంటలే, కానీ నీ మొకం జూసి కూడా జనం ఓట్లేసిన్నరు. ప్రతీ సమస్యకి పరిష్కారం ఉన్నది. సదువుకున్నోనివి నీగ్గాడా ఎర్రే.. ఇప్పటికే మనూరి గుడిలకు మనోల్లను రానియ్యరు. అధికారంలకు రానియ్యరు. మనోల్ల ఏ చిన్న సన్న పదవిలో ఉన్న నెగలనియ్యరు. ఇట్లు నడువోద్దనే కదా! పిచ్చుయ్య తాత నిన్న సర్వంచుగ చూడాలనుకున్నదు. రేపు పంచాయతీల ఆ గోపిగానితో గట్టిగ కొట్లాడుమన్నా!”.

ఇదంతా వింటున్న కాశయ్య ఆవేశంతో “అరేయ్ రమేశా! ఆని పెండ్లి దగ్గరికొస్తుంది. ఇంకా ఈ కొట్లాటలెందుకురా?”.

బాధనుండి కొద్దిగా తేరుకున్న యాదగిరి “నాయినా! మన రమేశ ఉన్నదున్నట్లు చెప్పిందు. నేనూ జూస్తున్న. మనుర్ల ఎక్కడ ఏం జిరిగినా నన్న ఆమడ దూరం పెడున్నరు. కాలం

మారింది నాయినా! మనమిషుడే కాదు ముందు ముందు కూడా తెలివితో అడుగులెయ్యకపోతే పిచ్చుయ్య తాత కష్టమంతా ఉత్సవంతి”.

ఇద్దరు అనుచరులు ఆవేశంతో “అవును యాడ్డానన్నా! ఆల్లతో రేపు తాడో పేడో తేలాలే. మన ఊర్ల అందరు యూట్ లీడర్లను తీసుకొస్తం”

***

మరునాడు ఉదయం గోపి వర్గం, యాదగిరి వర్గం గ్రామ వంచాయటిల నువ్వెంత అంబే నువ్వెంత అనుకుంటూ వాడంలో బలాబలాలు చూపించుకుంటున్నారు. వాడి వేడి వాతావరణం మధ్యాహ్నం వరకూ చల్లబడలేదు. పరిష్కారం ఎటూ తేలేదు.

తక్కువ కులం సర్పంవ్ యాదగిరిని తప్పకుండా దూరం పెట్టాలని భావించిన గోపి వర్గం సమస్యను సరికొత్త ఎత్తుగడలతో తన సామాజిక వర్గానికే చెందిన ఎమ్మెల్యే గారి చేతుల్లో పెట్టారు. అదే రోజు సాయంత్రం ఎమ్మెల్యే గారు తన పాట్లోనే ఉన్న గోపి వర్గంలోని నమ్మకమైన ఇద్దరు దశితుల నుండి, యాదగిరి వర్గం లోని నమ్మదగిన ఇద్దరు దశితుల నుండి కావలిసిన సమాచారం తెప్పించుకున్నాడు. వెంటనే గోపి, యాదగిరిలలో ఎవరి వల్ల ఓట్ల బలం పెరుగుతుందో అంచనా వేసుకున్నాడు. ఓట్ల బాలన్నీ ఫీట్ ఎట్లా ఉందో సరి

**యాదగిల వ్యక్తిగా బాగా
కుంగిపోయినా సర్పంచ్గా
గ్రామ ప్రజల్లో పెలగిన
సానుభూతితో నాయకుడిగా
మరింత బలం పెంచుకున్నాడు.**

చూసుకున్నాడు. ఆ తరువాత రోజే గ్రామానికి వచ్చి అత్యవసర సమావేశం ఏర్పాటు చేసాడు. ఇరు వర్గాలతో కొన్ని గంటల పాటు చర్చించి, లోలోన సమీక్ష చేసుకొని తీర్పునిచ్చాడు. పోటీలో ఏ సామాజిక వర్గం వారున్నా దళిత ఓటు బ్యాంకు చైతన్యంతో నిండి దళిత ఓటు దళితుడికి వేసుకునే పరిస్థితి

వచ్చినపుడు ఎదుటివారు కూడా దశితుడి వైపే మొగ్గుతారని, మెజారిటీ ఓటు ఎటు వైపుంటే బలం లేదా బలవంతుడు అటు వైపే అనుకూలంగా ఓటు వేస్తూ తప్పక తీర్పునిస్తాడని, ఓటు విలువే ఎప్పటికే గెలుస్తుందని ఎమ్మెల్యే గారు నిరూపించారు.

పిచ్చుయ్య తాత చనిపోయిన సంఘటనతో యాదగిరి వ్యక్తిగా బాగా కుంగిపోయినా సర్పంచ్గా గ్రామ ప్రజల్లో పెరిగిన సానుభూతితో నాయకుడిగా మరింత బలం పెంచుకున్నాడు. ఈ అంచనాలన్నీ పసిగట్టిన ఎమ్మెల్యే గారు యాదగిరికి అనుకూలంగా ఇచ్చిన తీర్పును కుల మతాలకతీతంగా గ్రామ ప్రజలందరూ ఎంతో సంతోషంతో స్వాగతించారు. అనుకున్న ముహుర్తానికి యాదగిరి - లక్ష్మీ విహారం జరిగింది. అనుకున్న సమయానికి గోపి వర్గం, గ్రామ ప్రజల అందరి సమక్కంలో గర్భ గుడిలో సర్పంవ్ యాదగిరి లక్ష్మీ దంపతుల చేతిలో తోలి కొబ్బరికాయ పగలడానికి సిద్ధమైనది.

□ □

అనారోగ్య నివారణి నేరేడు..

ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే ప్రతి రోజూ ప్రూట్స్ తినాలని నిపుణులు చెబుతూనే ఉన్నారు. ఎప్పుడూ లభించే వాటితో పాటు సీజనల్ వారీగా లభించే వాటిని కూడా తీసుకుంటే ఆయా కాలాలను బట్టి శరీరానికి రోగినిరోధకశక్తి పెరగడంతో పాటు శక్తిని అందిస్తుంటాయి. అలాంటి వాటిలో చెప్పుకోదగినది నేరేడు...

ఈ పండును అనారోగ్యాల నివారణి అని, శక్తి ప్రదాయిని అని కూడా అంటారు. కొన్ని రోగాలను నియంత్రించే శక్తి నేరేడు సౌంతం. దీని ఆకులు.. పెరడు కూడా శరీరానికి మేలు చేస్తాయి. మరి నేరేడు పండు తినడం వల్ల కలిగి ప్రయోజనాలేంటో ఓ సారి చూడ్చాం...!!

□ శరీరానికి చలువ చేసే నేరేడు పండ్లు పేగుల్లో చుట్టుకుపోయిన వెంట్లుకలను కట్ట చేసి బయటకు పంపగలవు. అంతేకాదు చాలా కాలంగా కడుపులో పేరుకుపోయిన మలినాలను బయటకు పంపివేస్తాయి.

□ వెన్నునొప్పి, నడుం నొప్పి, మోకాళ్ నొప్పులను దూరం చేస్తుంది. ఇందులోని యాంటీ ఆక్సిడెంట్లు మెదడుకు, గుండెకు జెప్పంగా పనిచేస్తాయి. కాలేయాన్ని పుట్టుపురిచి, పనితీరును క్రూమబట్టికరిస్తుందని అధ్యయనాల్లో వెల్లడయింది.

□ మూత్ర సంబంధ సమస్యలకు దివ్యోపథం అనే చెప్పాలి. మూత్రం మంట తగ్గడానికి నిమ్మరసం, నేరేడు రసం రెండు చెంచాల చొప్పున నీళ్లలో కలిపి తీసుకోవాలి.

□ నీరసం, నిస్సత్తువ వంటి వాటిని దూరం చేస్తుంది. రోగ నిరోధక శక్తి పెరిగి, దీర్ఘకాల వ్యాధుల నుంచి ఉపశమనం కలిగిస్తుంది.

□ జిగట విరేచనాలతో బాధపడే వారికి నేరేడు పండ్ల రసాన్ని రెండు నుంచి మూడు చెంచాల చొప్పున ఇస్తే, శక్తితో పాటు పేగుల కదలికలు నియంత్రణలో ఉంటాయి.

□ జ్వరంగా ఉన్నపుడు ధనియాల రసంలో నేరేడు రసం కలిపి తీసుకుంటే.. శరీర తాపం తగ్గుతుంది.

□ పిండి పదార్థాలు, కొవ్వు భయం ఉండడు కనుక అధిక బరువు ఉన్నపారు.. మధుమేహం రోగులు సైతం వీటిని రోజుకు ఆరు నుంచి ఎనిమిది దాకా తినపచ్చ.

□ భోజనమైన గంట తరువాత ఈ పండ్లు తీసుకుంటే.. ఆహారం జీర్ణమవుతుంది. అధికంగా తీసుకుంటే.. మలబద్ధకం సమస్యతోపాటు.. నోట్లో వెగటుగా ఉంటుంది.

□ అరగడానికి ఎక్కువ సమయం పడుతుంది కావున ఈ పండ్లను గర్భిణీలు ఎటువంటి పరిస్థితులలో తినకూడదు.

□ □

ఎక్కడో పుట్టి కొండలు కోసలు దాటి, హాధ్యలు మీచి,
సరిహద్దులు దాటి గలగలా పారే జీవనది వాడు.

తెలుగు నేల కడల తాకి, గుషుల తాకి, సుధులు తిరిగి
కడలి చేరే కృష్ణ గోదావరిల ఏకరూపు వాడు.

దుమ్మురేగిన దుక్కులను నడుమనేసి రెండు వైపులా
అలముకున్న ప్రాణం తిథివాడు. కష్టమొచ్చిన,
కన్నీర్చినా ఆకాశం వైపు చూసే బాధను తప్పించిన
అశల ‘చేలికాడు. చిక్కని చీకటికి రేపటిని చూపించే
వెలుగుల రుజుకాడు. మానవాళి విముక్తికి విష్ణువాత్సక
మెడిసిన్ కావాలని కడంతాక్షిష్ట గెరిల్లా మొనగాడు చే.

నాకు గుర్తుస్తుంత వరకు అలాంటి ఓ అద్భుత గంభీరమైన
వాడిని టీ ప్రెస్ట్‌పై చూడడం అదే మొదటిసారు. గుండెలమీద
ధరించిన అతడి బోమ్మ చూడగానే నాకు ప్రపంచ పటం గుర్తుకు
వచ్చింది. అప్పుడుప్పుడె తెలివిడికి వస్తున్న నాలాంటి వాలా మందికి
రెండు వేల సంవత్సరం వరకు ‘చే’ తెలియదు. బగ్గున మందిని
బహుర్భాగ్ ఉద్ఘమమో, దాని సూర్యితో ప్రౌదరాలడ్ వేదికగా
జరిగిన ఏమియన్ సోషల్ ఫోరం సమావేశాలో తెలిదు. అప్పటిదాక
గుండె లోపల ఒదిగున్న భగవ్త సింగిసు కలుపుకుని బయటకోచ్చిన
చే గుండెల మీద నుంచి దోషించి సమాజంపై గర్జించినవాడు. ఇంద్రీక్
బున్న పదవని మాకు చే డాక్టర్, క్యూబా విష్ణువారుడు, పోరాట
వీరుడు అని మాత్రమే తెలుసు. ఎవరైనా లీడర్స్ సందర్భానుసారం

‘చే’ లు వ్యాయాలి కాయాలి

- ఎం. విష్ణువకుమార్, 9515225658

డిషైనర్ అధ్యక్షుడు, తెలంగాణ

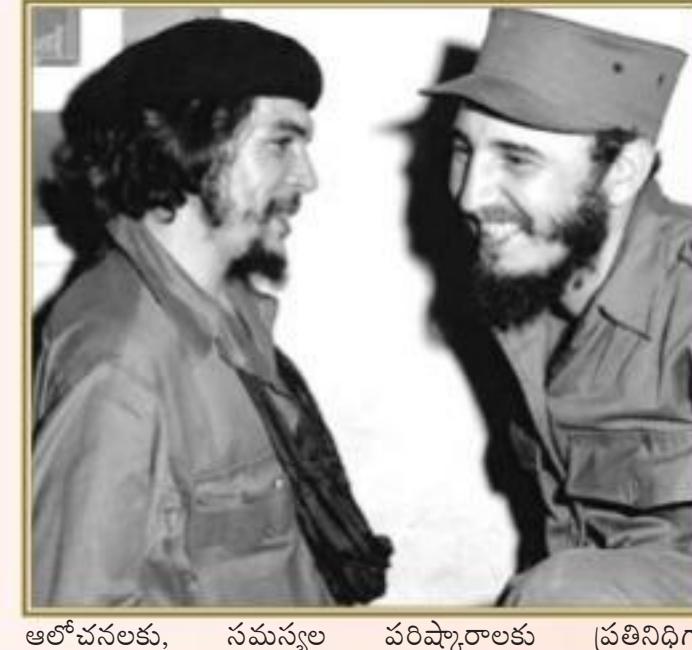
అయిన గురించిన విషయాలు తడిమితే వీరువి తప్ప లోతుగా
తెలుసుకునే అవకాశం లేదు. నిజానికి ‘చే’ ను అమెరికన్ సీపిఎవ్,
బోలీవియా పైన్స్యం 1967 అక్సోబర్ 9న అంతం చేసింది. కానీ
అయిన భోతిక అవశేషాలను ముట్టె ఏండు తర్వాత క్యూబాకు
అప్పగించారు. ఆ తర్వాత 2004 జనవరి లో ది మెటర్ త్రిత్యక్ వాక్సం

త్రిత్యక్ వాక్సం

వివిధ చోట్ల చే స్నేహితుల్లా, ప్రగతిశీల కార్బక్టర్లా,
సాప్రాజ్యావాద వ్యుతిరేకతతో కొనసాగుతున్నారు.

మార్పించు భావాజాలంతో పని చేసే విద్యార్థి యువజన నంపుల బ్యాస్టర్, గ్రీటింగ్ కార్ప్, కాలెండర్, బున్న లాంబి వాటి పైన భగవ్ సింగ్ సరసన చేరిపోయాడు మన గువెర. పెట్టుబడి దారులు చే ఫోలోతోనే వ్యాపారం ప్రారంభించారు. కర్మివ్, టీ ప్రెస్ట్, కీ చైన్, సినిమాల్స్ ఇలా ఒకటిమిటి అవకాశమున్న ప్రతిదినిపైన చే ను వేస్తున్నారు.

బౌమ్ము మాత్రమే సామ్య చేసుకుంటున్నారు. అనుకునే వారికి తెలియకపోవచ్చ పాపం. అది ఆకర్షణీయమైన బౌమ్ము కాదు తమకు దిమ్మ తిరిగిలా చేసే మార్పించు ఊరికిమ్మ అని. ఇదే కాదు తనవరో తెలియకున్నా కార్డ్ పై, బైన్ పై, మెడలో షైన్సా కూడా ఎవరికి వారు ‘చే’ తమతో ఉండాలనుకుంటున్నారు. ఎంత విచిత్రమంటే కార్డ్ అద్దలపై ఒకవైపు తమ మత చిహ్నం ఉంటే మరో షైపు చే చిత్రం ఉండి తీరుతుంది. ఒకవైపు త్రివర్ష పతకం రెపరెపలు ఉంటే మరో షైపు చే రేడియం డిజెన్ లో మెరుస్తాడు. ఒక చోట గంభీరమైన చే ఉంటే, మరో నోటి గన్ పట్టుకున్న చే, కనిప్పున్నాడు. ఇంకో చోట మట్ట తాగే ఫోలోలో ఉంటే వేరే చోట క్యాప్ పై మెరుస్తున్న చుక్కతో దర్శనమిస్తున్నాడు. ఇప్పినీ చూస్తున్నప్పుడు ఇదేదో కేవలం షైల్ కోసం మాత్రం కాదని అర్థమితుంది. మొదట్లో షైల్ కోసం కావోచ్చునున్నాడు. కానీ అది ఎలా ప్రారంభమైనా మెల్లమెల్లగా చే ను తమ భావాలకు, ఆవేదన లకు, ఆవేశాలకు,

ఆలోచనలకు, సమస్యల పరిపూర్వాలకు ప్రతినిధిగా నిలపెట్టుకుంటున్నారని ఆర్థమైతుంది. అందుకే అడవిలో త్రూరు మ్యాగలను తరముడానికి మంటలు ముట్టించి భయపెట్టినట్టు, పీడితులు కడుపు మండిన ప్రతిసారి ‘చే’ చిత్రరూపనే జెండాగా మారున్నా పాలకులపైకి విసరడాన్ని వసవరి, వాజేడుల నుంచి వాల్ఫ్రెంచ్ వరకు మనం చూశాం.

అదేంటో ప్రౌదరాబాద్ సుంచి అమెరికా దాక చే ఎక్కుడ జెండాలా ఎగిరినా అది భింబితంగా ఎర్జిండా అయ్య ఉంటుంది. అలా ‘చే’ ఉన్న ఎర్జిండా ఎగిసిన ప్రతివారు కమ్యూనిస్టుల నుకుంచే పొరపాటే. కనిసం మార్పింజం ప్రాథమిక పారాల కూడా చదివుందరు. కానీ తమ ధిక్కారానికి, డిమాండ్ కు, సమస్యల పరిపూర్వాలికి, తిరుగుబాటుకు ‘చే’ ను ఒక బ్రాండ్ అని నమ్ముతున్నారు. ‘చే’ను ఓ దిక్కునిచిల పట్టుకుని నష్టస్తున్నారు. తెలిసి చేస్తున్నారో తెలియక చేస్తున్నారో. లేదా నేటి జిత్తులమారి వ్యాపార పాలకులను ఎదుగ్గొందుకు కావాలని చేస్తున్నారో లేదా వారి అలోచన అస్టర్నెషన్ గా రూపుద్దికున్నదో కానీ కేపిటలిన్కె శైల్ట్ భాపలోనే సమాధానం చెప్పేందుకు నేటి తరం పూకున్నారనిపిస్తుంది. అమరుడు అరుట్ సాగర్ చెప్పినట్టు చేగువేరాను ప్యాపణ్ణగా ఎత్తుకున్నా పెనుగులాటలో భాగంగా స్వీకరించినా రేలైనా, మాప్లొనా నీ గురించి తెలుసుకోకపోదు. వన్స్ తెలుసుకున్నాక వారినెస్వరూ అపేరు. ఎందుకంటే ‘చే’ రక్కునికి ఒక బ్రాండ్. అందుకే ఎర్రిని జెండాలపై ఎంబ్లం కు బదులు ‘చే’ ను ఎంబ్లం చేసి ఎగరేస్తున్నారు. వీరికి ఓ పైడ్రాంతిక నిర్మాణ సంబంధాలు లేవు. సభ్యతాలు లేవు అంతకంటే లేవు. నిర్మాణం రూపమంచే పోరాటం మొదలుత్టాలన్న రూలేమీ లేదు. పోరాట క్రమంలో కూడా నిర్మాణం చేసుకోవచ్చ అన్నది నేడు కనిపిస్తున్న పద్ధతి. ఇదే ‘చే’ అనాడే “సోపాలిజిం అండ్ మాస్ట్రో ఇన్ క్యూబా” ఆర్టికల్ లో నిర్మిష్ట పరిస్థితుల నేపద్ధంగా సోపాలిస్టు నిర్మాణ క్రమం ఉండాలని చెప్పాడు.

అయినా చదివు దారి చూపి మలుపు తిప్పాలిన్ వారు తిప్పునుపుడు చరిత్ర తసకు తానే ములుపు తీసుకోవడంలో భాగమే ఇదంతా కావాలు. ఇలా ‘చే’ ను నిండిన ఎర్జిండాల రెపరెపలు చూసినప్పుడు మార్పొ చెప్పినట్టు ఆ మలుపు వెనట్టి కాతుండా ముందుకే పోతుండనిపిస్తుంది. అంతే తప్ప ఇద్ది పూజి

కాదు. వ్యక్తులే ఒక పడియాలజీకి పకాన్గా మారిపోయాక ప్రతి స్వరణా, ప్రతి నివాళీ, ప్రతి పాట ఒక సంకల్పమే. అందుకే తెలుగు నేల 'చే' స్వరణలో ఎన్నో పాటలల్లుకున్నది. "చేగువేర చేగువేర లాటిన్ అమెరికా ధృవతార" అంటూ విమలక్క పాడితే, "జోహోరు జోహోరు జోహోరులయ్యా చేగువేరా" జానపదులు గొంతెత్తారు. "చేగువేరా అగ్ని కణమే నువ్వు ప్రేమ గుణమే నువ్వు చేగువేరా" అంటూ విజయవాడ రాజేష్ వెష్ట్వెన్లో ఆలపించాడు. ఇప్పటిదాక అన్ని సినిమాల్లో ఇమేజ్ వాడుకున్నా సూర్యాస్తమయం తెలుగు సినిమాలో బండి సరోజ్ కుమార్ చేగువారా ఎంత గొప్ప పోరాట వీరుడో వివరించాడు. 'చే' 1928 జూన్ 14న అర్జైంటీనా లోనీ రోసారియో పట్టణంలో జన్మించి డాక్టర్ చదివినవాడు. మోటార్ సైకిల్ లాపోడరేసా పై ఆరు దేశాలు తిరిగి ప్రజలతో మమేకమై ప్రపంచ పొరుడయ్యాడు సాహస యోధుడు. కూబా సోషలిస్ట్ నిర్మాణంలో ముఖ్యుడు, పైడల్ కాప్రొ స్నేహితుడు. మంత్రి పదవి కంటే మానవాళి విముక్తియే కిలకమని తలచి బోలివియా విముక్తికి గెరిల్లా యుద్ధం చేస్తూ ప్రాణాలొదిలిన 39 ఏండ్ నిత్య రివల్యూషనరీ చేగువేరా.

ఆయన మార్గంలో భారత ప్రజాతంత్ర యువజన సమాఖ్య (డివైఎఫ్) రాజీ లేకుండా పనిచేస్తుంది. సామ్రాజ్యవాద, పెట్టుబడి దారులకు వ్యతిరేకంగానే కాదు, ఉద్యమ గమనంలో స్థానిక పరిస్థితులను, సమకాలిన పరిణామాలను ఆకశింపు చేసుకుని మార్కుజాన్ని అన్వయించాలన్నటువంటి 'చే' స్వార్థ కొనసాగింపుకు మరింత ప్రయత్నం చేస్తున్నది. తెలంగాణ రూట్స్ లోకి వెళ్ళి ప్రజ స్థితిగతుల్ని తెలుసుకునేందుకు పలుమార్పు, మిక్రీలి రోజులు మోటార్ సైకిల్ యాత్రలు చేసింది. తెలంగాణ నిరుద్యోగ నిజ లెక్కల్ని ఎప్పటికప్పుడు జనం ముందు పెడుతూ కొలువులకోసం ధర్మాలు, నిరాహార దీక్షల్లాంటి ఎన్నో ఉద్యమాలను నిర్వహించింది. యువజన సమస్యలకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా, సినిమా, స్టోర్స్, కల్పరల్ యూకీవిటీస్ చేస్తుంది. వాటిల్లోని సమస్యలను వెలికితీసి పోరాటుంది. భావ ప్రకటన స్వేచ్ఛకు భంగం కలిగిన్నా ధర్మ చౌక్ ఎత్తివేతను నిరసిన్నా జరిగిన పోరాటంలో ముందున్నది. ఇంటర్వెడియట్ పరీక్షల అవకతపకల వలన విద్యార్థుల ఆత్మహత్యలను చూడలేక బోర్డును ముట్టడించి నిరవధిక నిరాహార దీక్షకు దిగింది. అనేక ప్రజా సమస్యల్ని ప్రపంచం ముందుంచి పరిష్కారానికి కొట్టడుతున్నది. ప్రజల్ని

గొప్పెలను చేసి పాలిస్తున్న దోషిడి పాలకుల మీద ఎంత దేవ్యంతో పోరాటుందో ప్రేమలను అంతే స్థాయిలో గౌరవిస్తుంది. లెక్కకు మిక్రీలి ప్రేమ వివాహాలు జరగాలని కోరుకుంటూ ప్రేమ వేదికల్ని నడుపుతూ వందలాది ప్రేమ వివాహాల్ని జరిపిస్తుంది. ప్రేమికుల స్వేచ్ఛను హరిస్తూ హరిమీద దాడులు చేస్తున్న మత సంస్థలకు బుద్ధి చెప్పుంది. ప్రేమ పేరుతో జరిగే అన్ని రకాల దాడులను నిలదిస్తూ, పరువ పేరుతో జరిగే హత్యాకాండపై నికరంగా పోరాటుంది.

నల్లమల్ల అడవిలో యురేనియం తప్పకాలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడి నోరులేని చెంచుల గొంతై నిలిచింది. తెలుగు ప్రజలకు అత్యధిక ఆక్రీజన్ అందిస్తున్న అటవి రక్షణకోసం, ఆదివాసులకోసం, రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలకు గుండెకాయలైన సాగు, తాగునీటి ప్రాజెక్టులు శ్రీశైలం, నాగార్జున సాగర్ లను కాపాడడం కోసం రెండున్నర లక్షల సంతకాలు సేకరించి రాష్ట్రపతికి పంచించింది. ఈ సమస్యాపై తెలుగు సినిమా రంగాన్ని సంప్రదించి ఉద్యమానికి మద్దతుగా సంతకాలు చేయించింది. ఈ కాలంలో మొట్టమొదటటి సారి ఒక సామాజిక సమస్యాపై తెలుగు సినిమా రంగం స్వందించి బహిరంగ ప్రకటనలిచ్చింది. నల్లమల మోటార్ సైకిల్ యాత్ర పేరుతో ఉరూరు తిరిగి ప్రజలను, యువతను కదిలించి డిలీ పార్ట్లమెంట్ వీధుల్లో నినదించింది డివైఎఫ్. నల్లమలలో యురే నియం తప్పకాలను నిలిపి వేస్తు స్వట్టు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటిం చేంత వరకు పట్టు వదలక పోరాడింది. వైద్యాన్ని సామాన్యడికి వైవేధ్యంగా మార్చి, ఎంతో మంది చావులకు కారణమైన హస్పిటల్స్ దోషిడిని ఎండగడుతూ బ్యాన్ కార్బోరేట్ హస్పిటల్స్ బ్యాన్ యశోదా ఉద్యమాన్ని కొనసాగి స్తుంది. మరో వైపు ప్రభుత్వ హస్పిటల్స్ పట్టిష్టతకోసం సేవ ఉన్నా నియా, గాండీ, కేజీవెంక అంటూ జిల్లా కేంద్రాస్పు త్రులను బలో పేతం చేయాలని అనేక పోరాటులు నిర్వహిస్తుంది.

1967 అక్టోబర్ 18 న హవాన లోని పలాజా డీలా రివల్యూప్స్ దగ్గర 'చే' సంస్కరణ సభకు హజ్జైన లక్షలాది ప్రజల్ని ఉద్యేశించి పైడల్ కాప్రొ చెప్పిన, ప్రతి సందర్భంలో రుజువ పుతున్న విషయాన్ని ఈ రోజు గుర్తు చేసుకోవాలి. "మా బిడ్డలు ఎలా ఉండాలని కోరుకుంటు న్నామని ఎవరైనా

తెలుసుకోవాలనుకుంటే మా విష్వవ హృదాంతరాశంతో గర్వంగా చెప్పాం. ‘చే’ లా జీవించాలని కోరుకుంటున్నామని చెప్పాం.” ఇది అష్టరాల నిజం. కరోనా కాలంలో ప్రపంచమంతా గడియలు బిగించుకుని భయపడి కూర్చుంటే ప్రపంచంలో ప్రతీ దేశానికి దాక్షర్ణ ను పంపి సేవలు అందించిన ఏకైక దేశ కృయాబా. అలా ‘చే’ తో నడుస్తున్న డివైవెఫ్సిపి కూడా నడుస్తుంది. మొదటిసారి లాక్ డోన్ లో మనిషిని మరో మనిషి కరోనా వైరన్ లాగ చూసిన ఆ భయస్థితిలో కూడా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా పేదలకు, వలన కార్బూకులకు, యాచకులకు భోజనం పెట్టేందుకు ఇరవైనాలుగు కిచెన్లు నడిపింది. మరెన్నో చోట్ల వాటర్

బాటిల్స్, స్టౌన్స్, కూరగాయలు, గుడ్డు సరఫరా చేసింది. రక్తదాన శిఖిరాలు నిర్వహించింది. ఆ క్రమంలో ప్రోదరాబాద్ లో అకస్మాత్తుగా వచ్చిన వర్షాలకు చార్యినార్, పాతబస్తీ ప్రాంతంలో నీటి మునిగిన ఇళ్ళనుంచి ప్రజలను కాపాడి భోజన సదుపాయాలు కల్పించి ప్రభుత్వాలకే మార్గదర్శకంగా నిలిచింది డివైవెఫ్సి. కరోనా సెంట్రు వేవ్ లో కరోనా పోల్చ్ లైన్ సెంటర్స్ ను ప్రోదరాబాద్ సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో నిర్వహిస్తున్న ఐసోలేషన్ సెంటర్ తో పాటు భమ్మం, నల్లగొండల్లాంటి జిల్లాల్లో కూడా సిపిఎం తో కలిసి కీలకంగా పనిచేస్తుంది.

సామ్రాజ్యవాదం పై ఏ దేశం విజయం సాధించినా మన విజయమే. ఏ దేశం ఓడిన మన ఓటమే. సామ్రాజ్యవాదం పై పోరులో తృతీయ ప్రపంచ దేశాల ఐక్యత అనివార్యమంటాడు ‘చే’. ఆయన పుట్టి నేటికి 93 ఏండ్రువుతుంది. సరిగ్గా ఈ కాలంలోనే అమెరికా అండతో పాలస్తేనా పై ఇజాయిల్ మరోసారి దాడులకు తెగబడింది. ఎంతో మంది ముక్కుపచ్చలారని చిన్నారుల ప్రాణాలు తీస్తుంది. అయినా మన దేశ ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి అంతర్జాతీయ సహృదాభావం లేదు. ఎంతో కాలంగా ఇండియాకు పాలస్తేనాకు ఉన్న స్నేహాన్ని

పక్కనబెట్టిన బిజెపి పాలకులు ఇజాయెల్ తో అంటకాగుతూ నెత్తుటి చేతులకు చేతులు కలపడం మోటీ పాలక నరహంతక బుద్ధిని తెలియజేస్తుంది. ఇండియా ప్రజలు పాలస్తేనతో ఉంటే భారత పాలకులు ఇజాయెల్ తో ఉన్నారనేది సామాజిక మాధ్యమాలను వెల్లువెత్తిన స్టోండ్ విత్ పాలస్తేన హోష్ టాగ్ చూస్తే ఎవరికైనా అర్థమవుతుంది.

‘చే’ చెప్పినట్లు పాలస్తేన ఓటమి మనందరి ఓటమి అవతుంది. కనుక మనమంతా ఆయన పుట్టిన రోజున పాలస్తేన వర్ధిల్లాలని కోరుకోవాలి. అమెరిక సామ్రాజ్యవాద దోషిడి, ఇజాయెల్ దురాక్రమణ నశించాలని నినదించాలి. బరితెగించిన భారత పాలకుల మత విధానం పై పోరాడాలి. శ్రామికుల మధ్య ఉండే అంతర్జాతీయతకు దన్మగా నిలబడాలి. కరోనా నుంచి ప్రజలను రక్కించలేని, కాటిలో కూడా చోటిప్పలేని, స్వాసన రాజ్యంగా మార్చి మాన్ కీ బాత్ అంటూ మాయ ముచ్చట్లు చెప్పున్న ప్రధానిని చూస్తే కనీసం ఉమ్ముకూడా రావడం లేదు. అలాంటి నెత్తురు తాగమరిగిన పాసిస్ట్లు పాలనపై నదినాశ్రయించిన మృతదేహాల సాక్షిగా తిరగబడాలి. మానవత్వం లోకికత్వం కలిగిన మనదేశంలో పాలకులు నూరిపోస్తున్న మతతత్త్వ కంపును పారదోలేందుకు మనకు ‘చే’ లు పూయడం ‘చే’ లు కాయడం చాలా ఆవసరం.

ఎందుకంటే యావత్ మానవాళి ప్రేమికుడు ‘చే’. లవ అనే మాటకు రూపం ఉంటే అది చే. స్నేహం అనే పదానికి ప్రాణం పోసుకుని నడిచొస్తే అదే ‘చే’. బార్డర్స్ లేని భగబగ మండే భాస్వరం అతడు.

ఆర్డర్స్ లేని అలల స్వేచ్ఛ కల అతడు. మోకాళ్ళ మీద నడుస్తూ బ్రతకడంకంటే నిటారుగా నిలబడి వీరుడిలా మరణించడమే మేలని బానిన బుద్ధుల బద్దులు కొట్టి తన ఊపిరి తీసి సూర్యాడికే ఊపిరిపోసిన నేటి తూర్పుదిక్కు తల్లివేరు చేగువేరా.

అందుకే మనం దేహమైతే తను ప్రాణమై పలకరిస్తాడు. మనం ప్రాణమైతే తను గానమై వినిపిస్తాడు. మోదుగుపూల వనమై వికసిస్తాడు. తన దేహం కాల్పనికిన సరే తను మాత్రం గాలిలో కలిసి అణువై, ఎలక్ట్రాన్లు ప్రోటాన్లు న్యూక్ల్యూషన్ మనందరిలో నిండిపోయాడు. హిమాగ్లోబిన్ గుణమై, సిరలు ధమనుల జలమై, జరరిక కర్ణికల బలమై, మొలకెత్తే రేపటి తనమై, శిరమెత్తిన పిడికిలి పొగ్గె నినదిస్తూ కనిపిస్తాడు. ఆయన స్వార్థితో యువతరం స్వేచ్ఛ తరంగమై ఎగిసిపడాలి. దేశంలో, ప్రపంచంలో ఏం జరుగుతుందో నిశితంగా పరిశీలిస్తూ, చర్చిస్తూ ఎప్పటికప్పుడు అభిప్రాయాలు కలబోసుకుంటూ, కార్యశీలురై కదనరంగంలోకి కదం తోక్కాలి. లెట్స్ గో డూడ్ మానవాళి కోసం ప్రేమై చిగురించే, ప్రేమై వికసించే, ప్రేమై వర్షించే వందలాది మంది ‘చే’లు కావాలి.

అనువాద కథ

తండ్రి సుబల్ చంద్ర. కొడుకు
సుశీల్ చంద్ర.

నాథారణంగా మనుషుల పేర్లకు
లక్ష్మణాలకు సంబంధమేమీ
ఉండదు. సుబల్ చంద్ర బలమైన వాడేమీ
కాదు. సుశీల్ చంద్ర బుద్ధిమంతుడూ కాదు.
కొడుకు ఇరుగు పొరుగున ఉన్నవాళ్లను తన
అల్లరి చేప్పలతో విసుగెత్తిస్తుంటే వాడిని
పట్టుకోవడం కీళ్ల నొప్పులు ఉన్న సుబల్
చంద్రకు వీలయ్యేది కాదు. జింకలా పరుగెత్తే
సుశీల్ చంద్ర ఒకవేళ తండ్రికి చికిత్సా తండ్రి
దెబ్బలు చెంపపెట్టులు సరిగ్గా ఎక్కుడ పడాలో
అక్కుడ పడేవి కాదు.

ఆ వేళ శనివారం బడి దెండు గంటల వరకే కానీ సుశీల్ చంద్ర బడికి పోవద్దు అని నిర్ణయించుకున్నాడు. అందుకు ఆ రోజు బడిలో భూగోళం పరీక్ష ఉండటం ఓ కారణమైతే తమ వీధిలో ఉండే బోసు బాబు ఇంటి ముందు ఆ రాత్రి టపాకాయలు కాల్పబోతూ ఉండటం మరొకటి. బోసు బాబు ఇంటి దగ్గర ఆ ప్రదర్శనకు ఉదయం నుంచే ఏర్పాట్లు

తీర్చి లిన కోర్లకలు

- కథ మూలం : రవీంద్రనాథ్ శాగుర్

అనువాదం: చింతపట్ల సుదర్శన్, 9299889212

మొదలయ్యాయి. సుశీల్ ఆ రోజంతా అక్కడే గడపాలి అనుకున్నాడు. అందువల్ల బడి వేళ అయినా మంచం మీది నుంచి లేపలేదు.

“ఏమిట్రా ఇంకా మంచం దిగలేదు బడికి వెళ్లవా?”
అన్నాడు తండ్రి.

“కడుపులో నోప్పి నాన్నా ఇవాళ బడికి వెళ్లేను” అన్నాడు కొడుకు.

సుశీల్ వైపు పరీక్షగా చూస్తూ “అలాగా అయితే ఈ రోజంతా ఇంట్లోనే ఉండు బయటకు కదలవద్దు. బోసు వాళ్లింట్లో ప్రదర్శన చూడడానికి హరిని పంపిస్తాలే. నువ్వు తింటావని మిరాయి తెప్పించాను. కడుపులో నోప్పి ఉన్నప్పుడు మిరాయి తినడం మంచిది కాదు. కదలకుండా పడుకో. నీ కోసం కషాయం చేసి తీసుకు వస్తాను” అంటూ గది తలువు వేసి లోపలికి వెళ్లి చేదు కషాయం తయారు చేశాడు సుబల్.

సుశీల్కు తీపి అంటే ఎంత ఇష్టమో కషాయం అంటే అంత అసహ్యం.

తన వయసు మర్చిపోయి మంచం మీద నుంచి ఒకసాలి కిందికి

గెంతితే ఎముకలు విలిగినంత పని అయింది. ఒకసాలి పాన్

మొత్తం నోట్లో పెట్టుకుని నమల లేక నానా ఇబ్బంది

రాత్రి
నుంచి ఎప్పుడు
ప్పుడు బోసు బాబు
ఇంచిముందుకు వెళ్లామా
అనుకున్న వాడు ఇప్పుడు
గదిలో బంధింప బడ్డాడు. సుబల్
పెద్ద గిన్నె నిండా కషాయంతో గదిలోకి
వచ్చాడు.

అది చూసే చూడగానే “నోపి పోయింది పూర్తిగా
తగ్గిపోయింది నేను బడికి వెళ్లాను” అంటూ మంచం మీద
నుంచి ఎగిరి కిందికి దూకాడు సుశీల్.

“పీల్లేదు కషాయం తాగవలసిందే” అంటూ కొడుకు చేత
బలవంతంగా కషాయం తాగించి బయటకు వెళ్లి గది తలుపు
గొళ్లుం పెట్టేశాడు తండ్రి. మంచం మీద ఏడుస్తూ ఉండిపోయిన
సుశీల్ ఒకవేళ నేను నాన్న అంత వయసులో ఉండి ఉంటే ఏది
తలుపుకుంటే అది చేసేవాణ్ణి నన్ను ఎవ్వరూ ఆపే వారు కాదు
అనుకున్నాడు. గది బయట ఉన్న సుబల్ చంద్ర నా తల్లి తండ్రి
నన్ను చెడగొట్టారు అందుకే సరిగ్గా చదువుకోలేదు. ఒకవేళ నేను
మళ్ళీ చిన్న పిల్లలవాడిని అయితే ఒక్క క్షణం కూడా వృథా
చేయకుండా చదువుకుంటూ ఉండేవాణ్ణి అనుకున్నాడు. సరిగ్గా
ఈ సమయానికి కోరికలు తీర్చే దేవత ఆ దారి వెంట వెళ్లు
తండ్రీ కొడుకుల కోర్కెలు విస్మయి. పాపం వాళ్ల కోరికలు
తీర్పుదాములే అనుకొని తండ్రితో “రేపటి నుంచి నువ్వు నీ
కొడుకు వయసు వాడివి అవుతావు” అంది. కొడుకుతో “రేపు
నువ్వు మీ నాన్న అంత వయసు వాడివి అవుతావు” అంది.
తండ్రీ కొడుకులు సంబరపడ్డారు.

***

సుబల్ చంద్రకు రాతులు నిద్ర సరిగ్గా పట్టేది కాదు. ఏ
తెల్లవారు జాముననో నిద్ర పట్టి పొడ్డెక్కే దాకా లేచే వాడు కాదు.
కానీ ఆ మరునాడు తెల్లవారకముందే హుపారుగా నిద్ర
లేచాడు. చిన్న పిల్లలవాడిగా మారిపోయిన సుబల్ మంచం మీది
నుంచి కిందికి గెంతాడు, ఊడిపోయిన పళ్ళనీ తిరిగి
వచ్చేశాయి. గడ్డం మీసం మాయం అయిపోయాయి. తను
వేసుకున్న చౌక్కా మెడ ఛాతీ మీదకు జారి చేతులు నేలకు
అనుకున్నావి. ధోవతి పెద్ద గోనె సంచిలా వేలాడుతుంటే
బయటకు దొర్లి రావలసి వచ్చింది.

రోజూ ఉదయాన్నే నిద్ర లేచి చుట్టుపక్కల ఇళ్ళలోకి పరిగెత్తి
నానా అల్లరి చేసే సుశీల్ ఆ మర్మాడు ఎప్పటిలాగా లేవలేదు.
కళ్ళు తెరిచేసరికి తన దుస్తులనీ బిగుసుకుపోయి కుట్టు ఊడి
చిరిగిపోయే స్థితిలో ఉన్నాయి. శరీరం అన్న వైపులా పెరిగి
పోయింది. ముఖం సగం తెలుపు నలుపు గడ్డంతో మూసుకు
పోయింది. తల మీదకి చేయి పోనిట్టే ఒత్తుయిన జుట్టుకి బదులు
ఖాళీ స్థలం తగిలింది. పెద్దగా చప్పుడు వచ్చేట్టు ఆవులిస్తూ
మంచం మీద ఇటు నుంచి అటు అటు నుంచి ఇటు దొర్లాడు

సుశీల్
చంద్ర .
సుబల్ చంద్ర
అ రం వరు ల కు
వినంక్కుం టూ
మంచం దిగాడు.

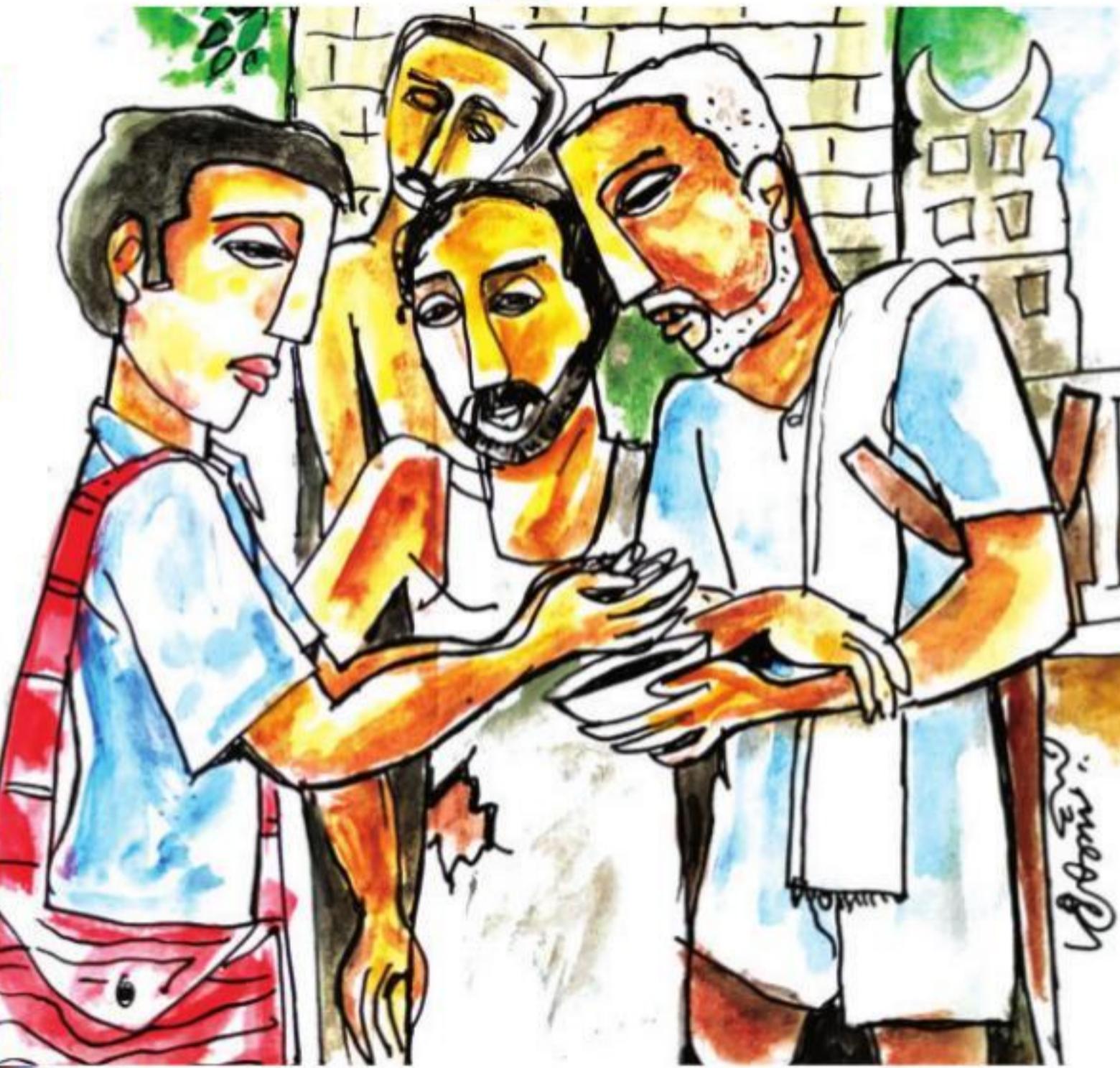
***

తండ్రీ కొడుకూలిద్దరి కోరికలు తీరాయి కానీ పరిస్థితులు
చాలా అధ్యాన్యంగా మారాయి.

సుశీల్ చంద్ర తను తండ్రి అంతటివాడు అయితే
కావలసినంత స్వేచ్ఛ ఉంటుందని చెట్లు ఎక్కే వాడినని
చెరువులో దూకి ఈదే వాడినని పశ్చి పిల్లల్ని పట్టేవాడినని
పొలాలవెంట ఇష్టం వచ్చినట్టు తిరిగేవాడినని బుద్ధి
పుట్టినప్పుడు ఇంటికి వచ్చి భోంచేసే వాడినని తనను ఎవ్వరూ
ఏమీ అనేవారు కాదని అనుకున్నాడు. కానీ తను పెద్దవాడయి
పోవడంతో చెట్లు ఎక్కూలనే కోరిక క్రమంగా తగ్గింది. నీటిలో
దూకితే జలుబు చేసి చచ్చిపోతానేమో అనిపించేది. ఒకసారి
ఇంటి ముందు ఉన్న చెట్లు ఎక్కూలని వెళ్లాడు. పిల్లలవాడిగా
ఉన్నప్పుడు ఉడుతలా గబగబా ఎక్కే నే వాడు ఇప్పుడు వయస్సు
పైబడ్డ శరీరంతో చెట్లు ఎక్కుబోతే కిందికి వంగి ఉన్న లేత కొమ్ము
పెళ్ళున విరిగి దబ్బుమని నేల మీద కూలబడ్డాడు. ఈ
వయసులో కుర్రాడిలా అతను చెట్లు ఎక్కుడానికి ప్రయత్నించి
కూలబడడం చూసి జనం పగలబడి నవ్వారు. సుశీలకు
మిరాయి అంటే ఎంతో ఇష్టం. బడి దగ్గర షాపులో రక రకాల
మిరాయిలు ఉండేవి. ఎప్పుడో తన దగ్గర చిల్లర డబ్బులు
ఉన్నప్పుడు ఒకటి కానేవాడు. కానీ త్యాగి కలిగేది కాదు. తండ్రీ
దగ్గర ఉన్నట్టు తన దగ్గర డబ్బు ఉంటే రకరకాల మిరాయిలను
కొని జేబుల్లో నింపుకునే వాడిని అనుకునేవాడు. ఇప్పుడు ఆ
కోరిక తీర్పుకోవచ్చ అనుకొని నొకరు హరిని పిలిచి ఒక
రూపాయి చేతిలో పెట్టి మిరాయిలు తీసుకురా పో అని
ఆజ్ఞాపించాడు. నొకరు బ్యాగు

తరువాయి 22లో...

నెయ్యీక

ధనం కన్నాగుణం ఖన్న

అనగనగా పూర్వం రంగాపురం అనే గ్రామంలో రామయ్య అనే వర్తక వ్యాపారి నిపసించేవాడు. అతనికి ఒక్కగానొక్క కుమారుడు రాజు, అదే గ్రామంలోనే బడికి వెళ్లేవాడు. కొడుకును బాగా చదివించి ప్రయోజక్కణి చేయాలని రామయ్య కోరిక. చదువుతో పాటు వ్యాపారంలో మెళకువలు నేర్చించి, బాగా డబ్బు సంపాదించే మార్గాలను కూడా కుమారునికి చేపేవాడు. రామయ్య వర్తక వ్యాపారమే కాకుండా డబ్బు అధిక వడ్డిలకు ఇచ్చి ప్రతి నెల వసూలు చేసేవాడు. ఇతను చాలా ఉట్టుదల గల మనిషి, సహాయం చేసే గుణం కాదు.

చుట్టుపక్కల గ్రామాల్లోకల్లా రామయ్య పెద్ద శాపుకారు. భార్య లక్ష్మీ గృహిణి. రామయ్య వ్యాపార నిమిత్తం వెళ్లినప్పుడు ఇంటి ఖర్చులకు గాను, భార్యకు తగు పైకం ఇచ్చి వెళ్లేవాడు. అది దినుసులు వేసే డబ్బులో దాచుకునేది. ఒకరోజు దాచిన డబ్బులు పోయాయని భర్తతో చెప్పింది లక్ష్మీ అన్ని చోట్ల వెదికిన దౌరకలేదు. బయటి నుంచి ఎవరు వచ్చినా వసారాలో నుంచి అటే వెళ్లేవారు. తప్పిదం మనలోనే వుంటుందిలే అనుకుని వదిలేసారు.

మరొకసారి కూడా ఇలానే డబ్బు పోవడం వాళ్ళను ఆశ్చర్యానికి గురి చేసింది. “అసలు మన ఇంట్లోకి ఎవరు వస్తున్నారు, డబ్బులు ఎవరు తీసుకున్నారు” అంటూ అయోమయంలో పడ్డాడు రామయ్య.

“ఎవరు వచ్చినా బయటే వుండి పలకరించి వెళతారు, లోపలికి ఎవరూ రారు కదా” అనుకున్నారు.

ఒకరోజు రాజుకు పారాలు చేపే మాస్టరు రామయ్య ఇంటికి వచ్చాడు. ఎన్నడూ రాని మాస్టరు వచ్చేపాటికి రామయ్య మంచి మర్యాదలు చేసి వచ్చిన విషయం అడిగాడు “మీ అబ్బాయి ఈ మధ్య బడికి రోజు ఆలస్యంగా వస్తున్నాడు, ఎందుకు అలస్యమని అడిగితే సమాధానం చెప్పడు” అన్నాడు మాస్టరు.

“రాజు.. ఎందుకు బడికి ఆలస్యంగా వెళుతున్నావు, ఇంట్లో నుండి సరైన సమయానికి బయలుదేరుతున్నావు కదా” అంటూ అడిగింది లక్ష్మీ, రాజు మౌనంగా వుండిపోయాడు.

ఆ రోజు గట్టిగా మందలించి వదిలేసారు, ఐనప్పటికి కూడా బడికి ఆలస్యంగానే వస్తున్నాడని మరోమారు పిర్యాదు చేసాడు మాస్టరు.

కొడుకు బెంగ ఒక పక్క, ఇంట్లో అందరూ వుండగానే దాచుకున్న డబ్బు ఎవరో ఎత్తుకెళున్నారని మరో బెంగ, ఈ రెండు నమ్మశక్యం కానివే.. కానీ నమ్మల్చిందే.. డబ్బు ఎలా పోతోందో కనుక్కోవాలని, రామయ్య కొద్ది రోజులు వ్యాపారానికి వెళ్లడం మానేసాడు, ఈ సారి డబ్బు దినుసులు డబ్బులో కాకుండా పెట్టేలో దాచింది లక్ష్మీ. ఆ పెట్టేలో దాచిన డబ్బుల్ని కుమారుడు రాజు దొంగలిస్తుంటే చూసింది లక్ష్మీ.. తన కళ్ళును తానే నమ్మలేకపోయింది. ఇన్నాళ్ళూ డబ్బులు దొంగలిస్తున్నది మన కుమారుడేనని భర్తతో కూడా చెప్పింది.

“కొడుకు ప్రయోజకుడు అవుతాడనుకుంటే, దొంగ అయినాపు, దొంగతనం చేస్తున్నాడంటే, వీడు ఏదో చెడు వ్యసనానికి అలవాటు పడ్డాడు, అందుకే బడికి కూడా ఆలస్యంగా వెళుతున్నాడు, వీడి తంతు కనిపెట్టాలి” అనుకున్నాడు రామయ్య.

ఆ రోజు ఉదయాన్నే రాజుకు కానకుండా.. రామయ్య, లక్ష్మీ ఇద్దరూ వెనుకనే వెళ్ళారు. రాజు బడికి వెళ్ళకుండా నేరుగా ఒక దేవాలయం పడ్డకు వెళ్లాడు, అక్కడన్న బిచ్చగాళ్ళను చేరదీసి, తలా ఒక్కరికి తన దగ్గర పున్న కాసులు పంచడం చూసి రామయ్య నివ్వేరబోయాడు.

చెంతక వెళ్ళి “ఎంటి నాయనా ఇది” అన్నాడు రామయ్య. “మనిషిగా పుట్టినందుకు నేను చేస్తున్న న్యాయం. ఇది జనాల పడ్డ అధిక వడ్డిలతో సంపాదించిన అల్ప సామ్య, అందుకే ధర్యంగా అనాధలకు, దివ్యాంగులకు, అందులకు పంచుతున్నాను. సాటి పేద మనిషిని బఱికించడం కోసం, ఇలా చేయడం కూడా న్యాయమే అని నా మనసు చెప్పింది” అంటూ బడికి వెళుతున్న కుమారున్ని చూసి “అబ్బాయి ప్రయోజక్కడైనాడు లక్ష్మీ..” అంటూ చాలా సంతోషపడ్డాడు రామయ్య.

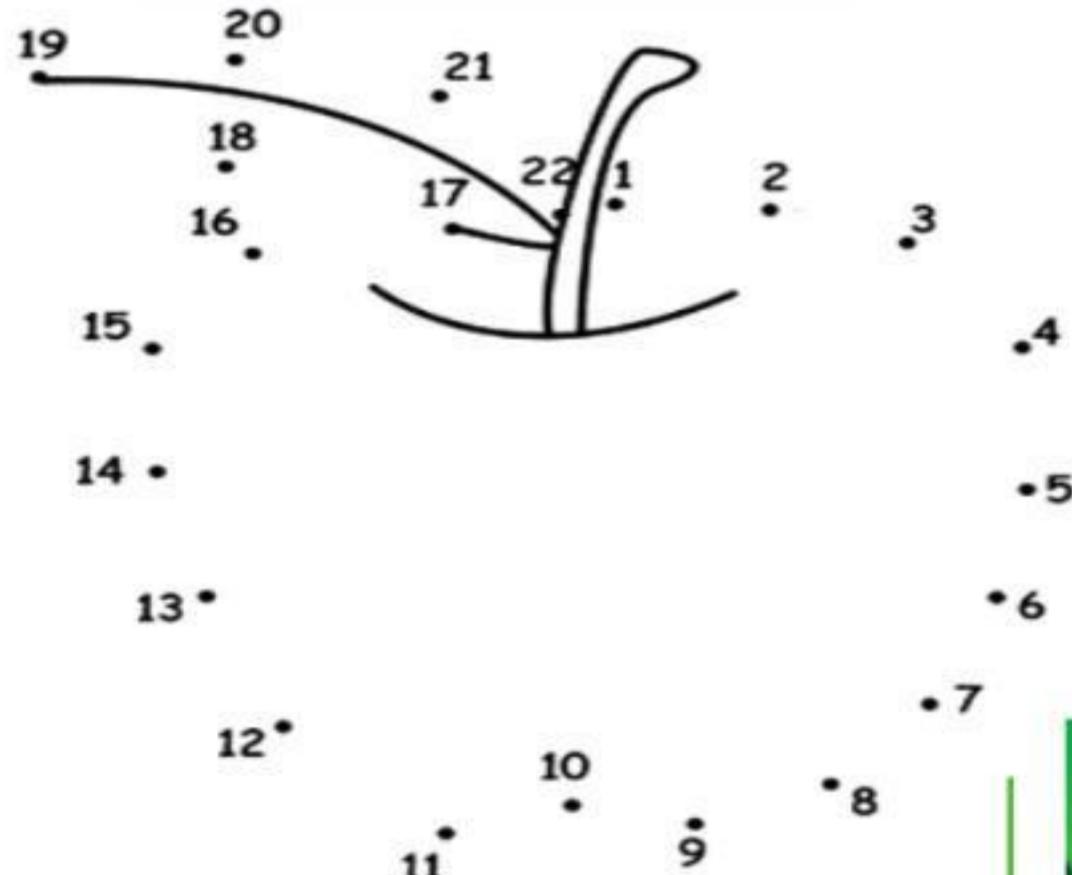
బడికి ఆలస్యంగా ఎందుకు వస్తున్నాడో తెలిసాక మాస్టరు రాజును మెచ్చుకున్నాడు.

- నరెద్దుల రాజారెడ్డి, 9666016636

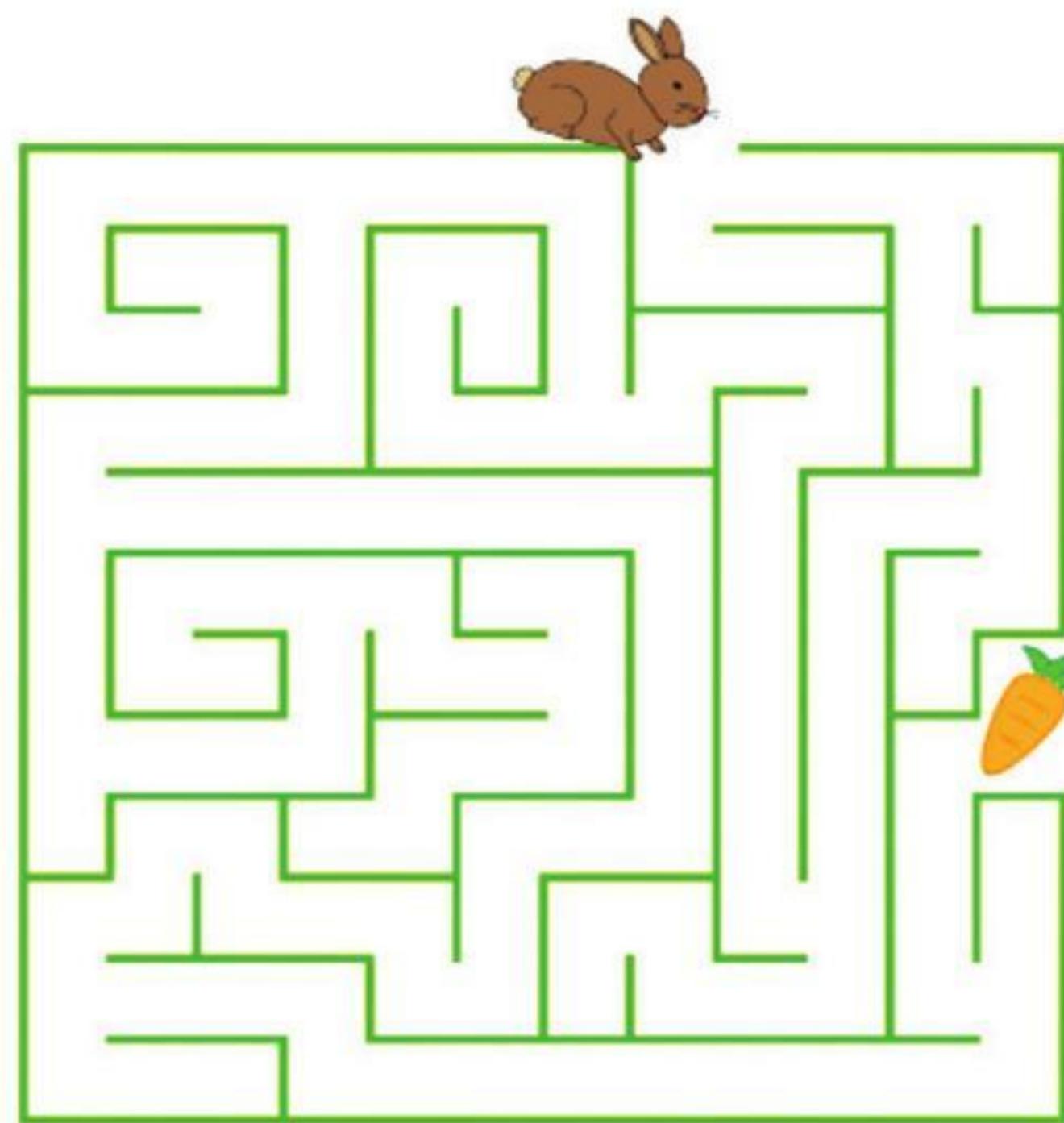
IF
 $A + A = B$
 $B + B = D$
 $A + D = E$
THEN
 $B + D + E = ?$

లెక్క తేల్చండి పక్కన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో
ఎ, బి, సి, డి ల విలువలను
బట్టి వాటి ఎదురుగా సమాధానాలు ఉన్నాయి. ఆ
అధారాలతో ‘?’ దగ్గర వచ్చే సమాధానం ఎంతనో
చెప్పగలరా...!!

చుక్కలు కలపండి? ఔన్
కనిపిస్తున్న బొమ్మ ఆకారం పూర్తిగా లేదు.
వాటి స్థానంలో చుక్కలు అంకెలు న్నాయి.
అంకెల ఆధారంగా చుక్కలు కలిపితే పూర్తి
ఆకారం వస్తుంది. ప్రయత్నించండి...!!

పక్కన కనిపిస్తున్న కోతి బొమ్మలు
రెండు ఒకేలా కనిపిస్తున్నాయి, కానీ
వాటిలో పదు తేడాలు ఉన్నాయి. అవి ఏంటో
కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి చూడాం..!!

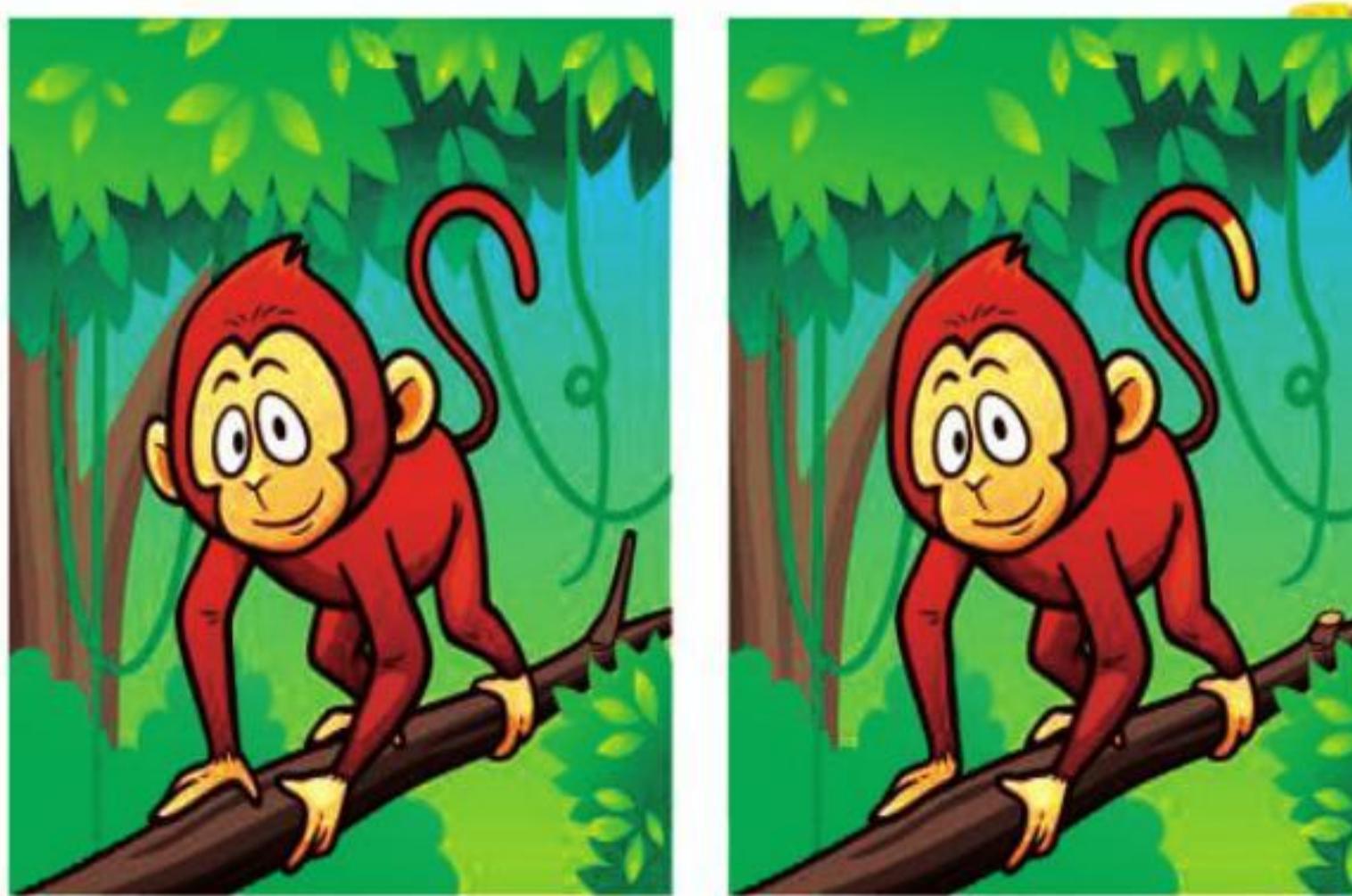

ఔన్ కనిపిస్తున్న బొమ్మలో చిన్నారి కుండేలుకు ఆకలి **దారేబి?**
వేస్తుంది. ఎదురుగా క్యారెట్ కనిపిస్తుంది. కానీ కానీ
వెళ్ళి దారి మాత్రం గందరగోళంగా ఉంది. ఎలా వెళ్ళి క్యారెట్ దగ్గరకు
చేరుకోగలదో మీరేపైనా దారి కనిపెట్టగలరా..!!

రంగులేద్దాం..!

పక్కన
కనిపిస్తున్న
బొమ్మలో గుర్రం
బ్లాక్ అండ్
వైట్లో ఉంది.
ఎయ్
రంగులతో
నింపితే బొమ్మ
బాగుంటుందో
ఓ సారి
ప్రయత్నిం
చేయగలరా..!!

19 తరువాయి...

నిండా తెచ్చిన మిరాయిల్లో
ఒకటి తీసి నోట్లో

పెట్టుకున్నాడు. కానీ పళ్ళు లేకపోవడం వల్ల తినలేక పోయాడు. ఇదివరకు పిల్లలంతా అతనితో ఆడుకోవడానికి వచ్చేవారు కానీ ఇప్పుడు పెద్ద వయసులో ఉన్న సుశీల్ చూసి రావడం మానేశారు. ఇదివరకు వీధిలో ఏదైనా ఊరేగింపు వచ్చిందటే చలిలోనైనా వానలోనైనా పరుగెత్తుకు వెళ్లి చూసేవాడు కానీ ఇప్పుడు కాళ్ళు చేతులు సహకరించడం లేదు. ఇదివరకు ఊరి చెరువులో స్నానం చేసేవాడు. ఇప్పుడు ప్రయత్నం చేస్తే కాళ్ళు భుజాలు ఉప్పిపోయాయి. తన వయసు మర్మిపోయి మంచం మీద నుంచి ఒకసారి కిందికి గెంతితే ఎముకలు

విరిగినంత పని అయింది. ఒకసారి పాన్ మొత్తం నోట్లో పెట్టుకుని నమల లేక నానా ఇబ్బంది పడ్డాడు. పరథ్యానంగా తల దువ్వుకుంటే బట్ట తల మీద గీతలు పడి నోప్పి పుట్టేది. ఒక్కసారి తను తండ్రి వయసులో ఉన్నాడనే ధ్యాన లేక ఇదివరకటి ఆకతాయితనం ప్రదర్శించే వాడు. ఆడవాళ్ళ నీటి కుండలను గులకరాళ్ళతో కొట్టేవాడు. పెద్దాయన చిన్నపిల్లాడిలా ప్రవర్తిస్తున్నాడని జనం తిడితే అవమానంతో తలదించుకునే వాడు.

***

సుబల్ చంద్ర తను తిరిగి పిల్లవాడు అయితే మంచిగా నడుచుకునే వాడినని సాయంత్రాలు పేదరాళి పెద్దమ్మ కథలు వినడం మాని గదిలో తలుపు వేసుకుని రాత్రి పది పదకొండు గంటల దాకా శ్రద్ధగా చదువుకునే వాడినని అనుకునేవాడు. ఇప్పుడు తను పిల్లవాడు అయిపోయాడు కానీ బడికి పోవాలని అనిపించడంలేదు. సుశీల్ కోపంగా బడికి వెళ్లడం లేదేమని అడిగితే తల గోక్కుంటూ నేల చూపులు చూస్తూ కడుపులో నోప్పిగా ఉంది నేను బడికి వెళ్లను అని గొణగడం మొదలు పెట్టాడు. సుశీల్కి బడి ఎగొట్టుడానికి చేప్పే కారణాలు అబద్ధం అని తెలుసు కాబట్టి అవేమీ పట్టించుకోకుండా సుబల్ని బలవంతంగా బడికి పంపేవాడు. సుగ్గల్ నుంచి వచ్చి రాగానే సుబల్ పరిగెత్తడం గంతలు వేయడం బిగ్గరగా అరవడం చేసేవాడు. కళ్ళజోడు పెట్టుకొని కృత్తిభ రామాయణం చదువుకుంటూ ఉండే సుశీల్, సుబల్ అల్లరని అరికట్టడానికి చేతికి పలక ఇచ్చి కరినషైన లెక్కలు చేయమనే వాడు.

సాయంత్రాలు పెద్దవాళ్ళు గుంపుగా వచ్చి సుశీల్ గదిలో చదరంగం ఆడే వాళ్ళు.

ఆ సమయంలో సుశీల్, సుబల్కు మాస్టర్ చేత టూయస్ చెప్పించేవాడు. ఆహారం విషయంలో సుశీల్ చాలా కరినంగా ఉండేవాడు. హరాత్తుగా కుర్రవాడైన సుబల్కి గుర్రాన్ని కూడా తినేసేంత ఆకలి వేసేది. గతంలో తండ్రికి ఏది తిన్నా జీర్ణం అయ్యేదికాదు. గ్యాన్ ఎక్కి వచ్చేది అని జ్ఞాపకం ఉన్న సుశీల్ తండ్రి అతిగా తినకుండా జాగ్రత్త పడేవాడు. పైగా జబ్బు మనిషి అని

“నిజమే అనేక

మా కోరిక తీర్చారు కానీ ఈ కష్టాలు వద్దు
తల్లి మమ్మల్ని ఇదివరకులా మార్చేయి” అని
ప్రాథేయ పడ్డారు. “సరే రేపు ఉదయం మీరు
నిద్రలేచేసరికి ఇదివరకు ఎలా ఉండేవారో అలా
అయిపోతారు” అన్నది దేవత.

మందులు
మింగించే వాడు.

సుబల్ ఇప్పుడు తను ఓ పిల్లవాడు అన్న విషయం మర్మిపోయి పెద్దవాళ్ళ పేక అడుతుంటే వాళ్ళ పక్కన కూర్చుని మాటలు మొదలు పెట్టేవాడు. వాళ్ళ “పోరా పో ఆడుకో పో” అని వెళ్ళగొట్టే వారు. ఒక్కసారి బడిలో చదువు చేప్పే మాస్టర్ దగ్గరికి వెళ్లి కొంచెం పొగాకు ఉంటే ఇప్పండి అని అడిగేవాడు. మంగలి దగ్గరకు వెళ్లి మూడు రోజుల నుంచి గడ్డం గీయడానికి రాలేదు ఎందుకని నిలదీ సేవాడు. ఇదివరకులా కొడుకుని కొట్టబోయే వాడు. “సుగ్గల్లో ఇదే నేర్చుకున్నావా వెధవా?” అని అరిచేవాడు సుశీల్. చుట్టుపక్కల వాళ్ళ వచ్చి సుబల్ని తిట్టి పోసేవారు.

సుబల్కి పిల్లవాడిగా ఉండడం ఏమాత్రం నచ్చలేదు. కొడుకు సుశీల్ లా పెద్దవాణ్ణి అయితే బాగుండును ఈ సమస్యలస్తు ఉండకపోయేవి అని దేవణ్ణి ప్రార్థించడం మొదలుపెట్టాడు. సుశీల్ కి కూడా తను పెద్దవాడిగా ఉండడం ఏమాత్రం నచ్చలేదు. తండ్రి సుబల్లా చిన్న పిల్లవాడిని అయితే బాగుండును హాయిగా ఆడుకునేవాళ్ళి అని దేవుడి ముందు చేతులు జోడించాడు.

కోరికల దేవత అటుగా వెళుతూ వచ్చి మీరు కోరుకున్నట్టే జరిగింది కదా అన్నది. ఇద్దరూ ఆమె కాళ్ళ మీద పడ్డారు. “నిజమే మా కోరిక తీర్చారు కానీ ఈ కష్టాలు వద్దు తల్లి మమ్మల్ని ఇదివరకులా మార్చేయి” అని ప్రాథేయపడ్డారు.

“సరే రేపు ఉదయం మీరు నిద్రలేచేసరికి ఇదివరకు ఎలా ఉండేవారో అలా అయిపోతారు” అన్నది దేవత.

మర్మాడు ఉదయం నిద్ర లేచేసరికి సుబల్ ఇది వరకు లాగానే పెద్దవాడు అయిపోయాడు. సుశీల్ ఇదివరకు లాగానే చిన్నపిల్ల వాడయ్యాడు. ఇద్దరూ తాము ఓ కలలో నుంచి మేల్గొన్నాం అనుకున్నారు. “సుశీల్ వ్యాకరణం బాగా నేర్చుకుంటున్నావా?” అని అరిచాడు సుబల్. సుశీల్ తల గోక్కుంటూ “నాన్నా పుస్తకం ఎక్కుడో పోయింది” అన్నాడు.

అలవాట్లు భిన్నంగా ఉంటాయి. అందువల్లనే సాంసారిక జీవనంలో సమస్యలు తలెత్తుతాయి. ఆ సమస్యలను ఎప్పటి కప్పుడు చర్చించుకుని రాజీ మార్గాన్ని అనుసరించడమే ఉత్తమం. పిల్లల వికాసాన్ని ఉపాధిలో పెట్టుకుని తల్లిదండ్రులు తరచుగా గొడవ పడడం మానుకోవాలి. కరోనా ప్రజలకు అనేక కష్టాలను తీసుకువచ్చింది. బడులు బందయ్యాయి. పిల్లలు ఇండ్రులోనే ఉంటున్నారు. గృహాణులకు పిల్లలను పెంచడం పెద్ద సమస్యగా మారింది. పిల్లలు పారశాలకు వెళ్లిన సమయంలో గృహాణులు తమ వంట పనులను, ఇంటి పనులను నిర్వహించే వారు. ఇంటి సభ్యులంతా ఇండ్రులోనే

శిశువుకు తల్లే ప్రథమ గురువు. తల్లి మాటలు, పాటలు, చూపులు, సైగలతో పిల్లలు వికాసిస్తారు. ఆ తరువాత కుటుంబ సభ్యులు, ఐదు ఏండ్రుల అనంతరం పారశాలలో ఉపాధ్యాయులు, సహాచరులతో పిల్లలు అనేక

విషయాలు నేర్చుకుంటారు. తాము నేర్చుకున్న **వికాసం** విషయాలనే పిల్లలు అనుకరిస్తారు. ఎదుటి వారి

మాటలను, సైగలను వారు అర్థం చేసుకుంటారు. తల్లి కోపంతో, లేదా ప్రేమతో మాట్లాడిన మాటలను పిల్లలు గమనిస్తారు. పెద్దలు తమ పట్ల అనుసరించే వైఫారిని నిశితంగా పరిశీలిస్తారు. తదనుగుణంగా తమ ప్రవర్తనను పిల్లలు మార్చుకుంటారు. ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణంలో పెరిగిన పిల్లలు సహజంగానే ఆత్మ విశ్వాసాన్ని ప్రోది చేసుకుంటారు. నేటి బాలలే రేపటి పౌరులు కావున పిల్లల వికాసానికి అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. ప్రాథమిక పారశాల స్థాయి నుంచే పిల్లలకు వికాస పాతాలు బోధించక పోవడం మన దేశంలో లోపంగా ఉంది. పిల్లల ఎదుగుదలకు ఇది అవరోదంగా ఉంది.

ఈ ప్రపంచంలో జన్మించిన ప్రతి మనిషికి ఏదో ఒక ప్రతిభ ఉంటుంది. ఆ ప్రతిభకు సానబెట్టి దానిని సమాజ హితం కోసం తీర్చిదిద్దే పరిస్థితులను కల్పించడం చాలా ముఖ్యం. ఒక మనిషి ఎదుగుదలో కుటుంబ సభ్యులు ముఖ్యమైన పాత నిర్వహిస్తారు. సామాజిక పరివర్తన తోలి పాతాలను పిల్లలు వారితోనే నేర్చుకుంటారు. సమాజంలో ఎవరితోనూ లేని సాన్నిహిత్యం పిల్లలకు కుటుంబ సభ్యులతోనే అలవడుతుంది. ముఖ్యంగా పారశాలకు వెళ్లే వరకు పిల్లలకు కుటుంబమే ముఖ్యమైన ఎదుగుదల మార్గంగా ఉంటుంది. మాత్ర భాషను పిల్లలు తోలిసారిగా కుటుంబ సభ్యులతోనే నేర్చుకుంటారు. ఇతరులతో పరస్పర సహకారం, సహాను, ప్రేమ, వాత్సల్యం పెద్దలను గౌరవించడం వంటి సామాజిక బాధ్యతను పిల్లలకు కుటుంబమే నేర్చుతుంది. ఇండ్రులో ఉండే వాతావరణం పిల్లల సామాజిక ప్రవర్తనను ప్రభావితం చేస్తుంది. పిల్లలకు తల్లిదండ్రులు సరైన ప్రేమ, వాత్సల్యాన్ని కనబర్ధనపడు, వారి ప్రాథమిక అవసరాలను తీర్చునపుడు వారి మధ్య సంబంధాలు సరిగా లేనపుడు పిల్లల మానసిక వికాసం సరిగా జరగదు. ప్రతి శిశువు తల్లిదండ్రులు ఈ విషయాన్ని గమనంలోకి తీసుకోవాలి. వేరు వేరు వాతావరణంలో పెరిగిన ఇద్దరు వ్యక్తులు వివాహం జరిగాక ఒక్కటవుతారు. ఇద్దరి అభిరుచులు,

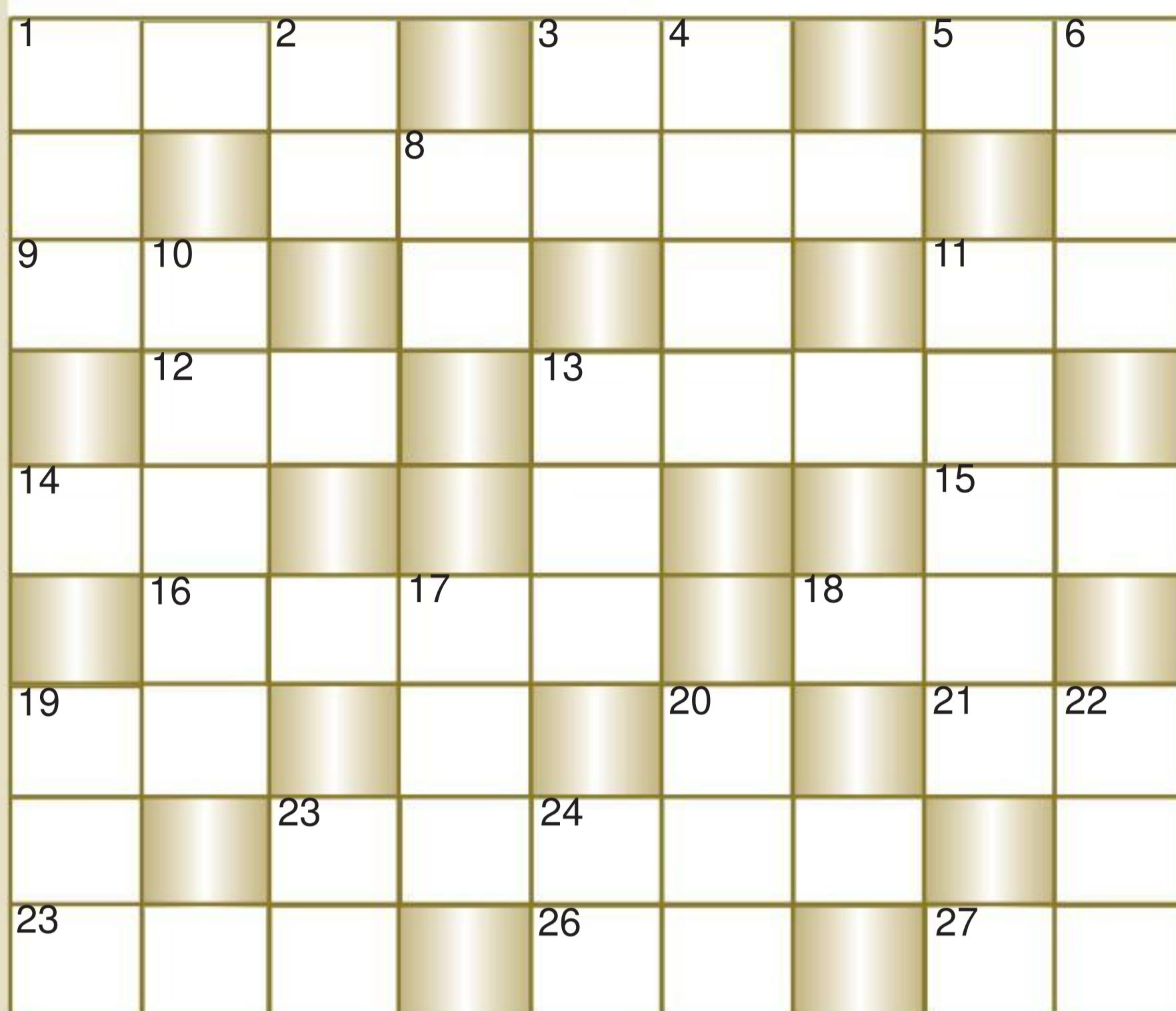
మొద్దలోనే వికాసం

ఉండడంతో వారి కోసం మహిళలు అదనంగా శ్రమించవలసి వస్తున్నది.

పిల్లల ఎదుగుదలలో కుటుంబం తరువాత పారశాల ముఖ్యమైన పాత నిర్వహిస్తుంది. సమాజంలో తమ బాధ్యతలను స్క్రమంగా నిర్వహించడానికి, ఇతరులతో సర్దుకు పోవడానికి అవసరమైన నేర్చులను, ధోరణులను, విజ్ఞానాన్ని పారశాల విద్యార్థులకండజేస్తుంది. పిల్లల ఎదుగుదల విషయంలో పారశాల తన ప్రభావాన్ని ప్రత్యక్షంగాను, పరోక్షంగాను చూపుతుంది. ఆదర్శవంతమైన ఉపాధ్యాయులను కలిగి ఉండి ఉపయోగకరమైన పార్య ప్రభాషికను అనుకరిస్తే విద్యార్థుల సాంఘిక వికాసం చక్కగా జరుగుతుంది. కుటుంబంతో పాటు సమాన వయస్యుల సమూహాన్ని కూడా ప్రాథమిక సమూహంగా పేర్కొనవచ్చు. ఎందుకంటే కుటుంబం తరువాత పిల్లల మధ్య సన్నిహితమైన, స్వచ్ఛాయుతమైన సంబంధాలుండేది ఈ సమూహంలోనే ప్రముఖ మానసిక నిపుణుడు డేవిడ్ రీస్మెన్ అభిప్రాయం ప్రకారం పిల్లల సామాజిక అధ్యయనంలో సమ వయస్యుల సమూహం ప్రధాన పాత నిర్వహిస్తుంది. ఒకే వయస్సు, వివిధ సామాజిక అంతస్థిగల పిల్లలు ఈ సమూహంలో ఉంటారు. ఈ సమూహంలో ఇరుగుపొరుగు ఇండ్రులోని పిల్లలు, లేదా పారశాలలో సహ విద్యార్థులు, ఆట స్థలాలలో కలిసే మిత్రులు చేరి ఉండవచ్చు. ఈ సమూహానికి కొన్ని ప్రమాణాలు ఉంటాయి. వీటిని పాటించడం ద్వారా సహకారం, రాజీ, సర్దుబాటు వంటి ఉత్తమ లక్షణాలు చిన్న వయస్సులోనే పిల్లలకు అలవడతాయి. పిల్లల జీవితంలో పొందే ప్రత్యేక అనుభవాలు కూడా వారి సామాజిక వికాసాన్ని నిర్ణయిస్తాయి. రాజ్యానగ నిర్మాత బి ఆర్ అంబేద్కర్ చిన్న వయస్సులో పొందిన చేదులను భవానికి కారణంగానే ప్రజలకు ఉపయోగపడే అనేక రచనలను రాయగలిగారు. భావితరాలకు ఎంతో మేలు చేశారు.

- జి.గంగాధర్ సిర్పు, 8919668843

వదకేళ 308 - సుధామ

ఆధారాలు

ఆడ్డం

1. కపోతము (3)
3. మానవి మధ్యలో మాయం (2)
5. గృహమే! (2)
7. ప్రతి కులం వారూ ఇవి పెట్టుకోవడం ఎక్కువైంది (5)

9. స్వప్నము (2)
11. చప్పుడు (2)
12. వాంతి (2)
13. జిడ్డు నూనె (4)
14. నెల్లారు స్త్రీ! (2)
15. దార్శనికుడు (2)
16. ఆంధ్రప్రదేశ్కు అమరావతి (4)

18. పిల్లల్ని చూసుకునే దాది (2)
19. ఇంటి గదులకు పడితే దులిపేది (2)
21. అటుగా మనం (2)
23. అధికారి (5)
25. సమీపము (3)
26. బాట (2)
27. ..... భూయాతీ! అని అశంసన (2)

నిలువు

1. ఇరవై అయిదు (3)
2. ఇది నేర్చినమ్ము బొంకు నేర్వ్యా అని సామేత! (2)
3. నెల (2)
4. అడ్డంకి పెద్ద దెబ్బ (4)
6. బంగారం (3)
8. తల తిరిగిన రచయిత్రి (2)
10. గురజాద ఈయన కల గురించి రాశాడు. ఓ రాజు (5)
11. నోకాయాత్ర అంటే ఈ ప్రయాణమే (5)
13. వసంత కాలం (3)
17. భూమి (3)
19. విబూది అసలుకి ఇదే! (3)
20. నిరుపేద (3)
22. అడుగు నుంచి నర్తనముద్ర (3)
23. మదిర మధ్యలో విడనాడండి (2)
24. ఆద్యంతాలు లేని దేవదాసు (2)

గమనిక

► సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు రెండు ప్రతులు పంపించాలి.

► రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.

► పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్ణయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోన్లలో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.

చిరునామా : సోపతి, నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక, ప్లాట్ నెం. 21/1, ఎం. పోచ. భవన్, ఆజమాబాద్, ఇండప్రియల్ ఏరియా, బాగ్లింగంపల్లి, ప్రైదరాబాద్-500020

వదకేళ- 307 జవాబు

	1 ఆ	ద్వాం	2 తం		3 పా	ర	శా	4 ల
5 శ్శో				6 బు	ద	గ		వ
భ				రా		ల్		లే
7 నం	8 ద	న		9 స		10 అ	11 ని	శం
	ర్శ		12 ద	ర్ప	ము		ద్వ	
13 తి	నం	డి			ము	14 ప	ర	15 దా
మృ			16 జా		17 మ			స్య
రు			18 బా	లు	డు			ము
19 ను	డి	గా	లి		20 గు	ప్ర	ము	

వదకేళ పజిల్ని పూర్తి చేసి కరెక్ట్ సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

సమకాలీన చరిత్రని నమోదు చేసిన 'విపరీత వ్యక్తులు'

విపరీత వ్యక్తులు టైటిల్ చూడగానే అలనాటి క్లాసిక్ నవల “కాలాతీత వ్యక్తులు” గుర్తుకు వస్తుంది. ఈ నవల గౌతమ్ పాత్రపైన నడుస్తుంది. గౌతమ్ చుట్టూ ఉన్న వాతావరణం, ప్రజలు, వారి ఆవేశకావేశాలు, వారి అభిప్రాయాలు, జీవన శైలి, భుక్తి కోసం, గుర్తింపు కోసం పడుతున్న **నమోదులు**

పాటులు వాటిల్లో తన జీవిత కాలంలో చూసిన

మార్పులు - చేర్పులు, తన మీద ప్రభావం చూపించిన పలు అంశాలు చర్చిస్తూ ఈ నవల నడుస్తుంది. పలు సన్నివేశాల్లో మానసిక సంఘర్షణ ఉంటుంది. ప్రాపంచిక దృక్షాధానికి మనుషుల మనస్తత్వాన్ని జోడిస్తూ సాగిన ఈ నవల వినూత్వంగా ఉంది. ఒక సాధారణ రైతు అబ్రహం కొడుకు గౌతమ్. అతని భార్య మేరి. వీరికి రాహుల్ అనే కొడుకు. భార్య, పుత్రుడు గౌతమ్ను వదిలి వెళ్ళిపోతారు. తండ్రి అబ్రహం కొడుకు గౌతమ్తో సంసారాన్ని పలుసార్లు చక్కదిద్దే ప్రయత్నం చేస్తాడు. తండ్రిగా అబ్రహం పాత్ర హుందాగా సాగుతుంది. గౌతమ్కు సాహిత్యం, కళలు, రాజకీయాలు, సంగీతంపై పట్టు ఉంటుంది. రాయుడు, నయన, రాజు అనే మిత్రులు గౌతమ్కు సన్నిహితంగా ఉంటారు. కొన్ని సాహిత్య సభలు నవలలో అంతర్భాగంగా వస్తాయి. రాయుడుతో కలిసి

తాగడం, కాశీలో గంజాయి సేవించడం... భార్య పిల్లాడిని ఇల్లు వదిలి కలకత్తా, కాశీ లాంటి ప్రాంతాలు గౌతమ్ తిరగడం.. సాధారణ పారకులకు ఆ పాత్రపై ఎలాంటి గౌరవం, అభిమానం ఏర్పడవ. ముగింపులో ప్రమాదానికి గురై హస్పిటల్ పాలైన గౌతమ్ను భార్య మేరి, కొడుకు రాహుల్ కలుసుకుంటారు. లైఫ్ ఈజ్ బ్యాటిపుల్ అన్న డా॥ లూకాన్ మాటలు నిజమే కదా!!

హ్యామానిజం, బుద్ధిజం, కమ్యూనిజం, వేర్వేరు దృక్షాధాలు... వీటిని కొన్ని పాత్రల్లో చోప్పించి నవనీకరించాం అనుకోవడంతో ఆకట్టుకోలేదు. నవల నిరాశ పరిచింది. సాధారణ తెలుగు నవల స్థాయిలోనే ఆసాంతం సాగింది. అనీల్ అట్లారి, దాట్ల దేవదానం రాజు, కవిమిత్రీ లాంటి సాహితీ వేత్తలు ముందు మాటలు.. ఆ నవల గురించి క్లప్పంగా పరిచయం చేస్తాయి.

(విపరీత వ్యక్తులు, రచయిత : పి.చంద్రశేఖర్ ఆజాద్, పేజీలు : 112, వెల : 120/-, ప్రతులకు పి. చంద్రశేఖర్ ఆజాద్, ఫ్లాట్ నెం. 909, మైపూరు, మద్దినా గూడ, మియాపూర్, హైదరాబాద్ - 049, నెల్ : 9246573575)

- తంగిరాల చక్రవర్తి, 9393804472

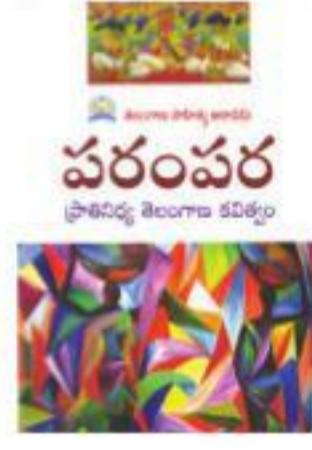
కురిసి అలసిన ఆకాశం (కథలు), రచయిత : పద్మావతి రాంభక్త, పేజీలు : 176, వెల : రూ. 150/-, ప్రతులకు : పద్మావతి రాంభక్త, 10-38-4, రాంనగర్, విశాఖ పట్టణం - 530002, నెల్ : 9966307777

పట్టికేషన్స్, మామిడి జయకృష్ణ, 804, రాయల్ పవిలియన్ అప్పార్ట్‌మెంట్స్, బిగ్ బజార్ ఎదురుగా, ఆర్బీఎస్ క్వార్టర్స్ వెనుక, అమీర్‌పేట, హైదరాబాద్. నెల్ : 8008005231. అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో..

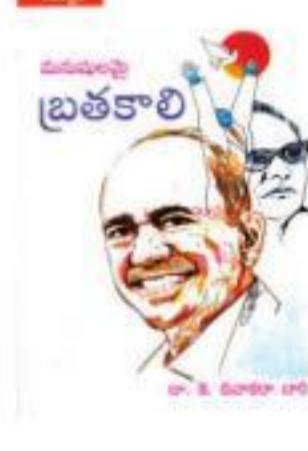

ఆధునికాంధ్ర సాహిత్యంలో అందుకున్నాం
ప్రీవాదం పురుష రచయితలు, రచయిత : డా॥ సి.హెచ్. సుశీలమ్మ, పేజీలు : 192, వెల : రూ. 150/-, ప్రతులకు : డా॥ సిహెచ్. సుశీలమ్మ, 214, నారాయణాద్రి, ఎన్.వి.ఆర్.ఎన్. బృందావనం, సరూర్ నగర్, హైదరాబాద్ - 500035. నెల్ : 9849117879

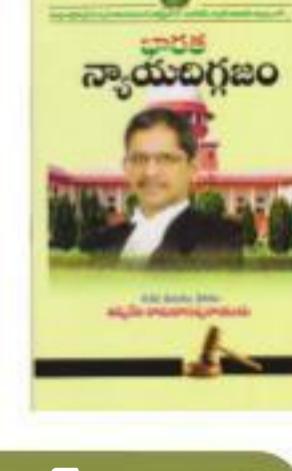
పరంపర (ప్రాతినిధ్య తెలంగాణ కవిత్వం), ప్రధాన సంపాదకులు : డా॥ నందిని సిధారెడ్డి, పేజీలు : 414, వెల : రూ. 250/-, ప్రతులకు : తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమీ, కళాభవన్, రవీంద్రభారతి ప్రాంగణం, హైదరాబాద్ - 04, ఫోన్ : 040 - 29703142.

మనుషులమై బ్రతకాలి (కవిత్వం), రచయిత : డా.కె.దివాకరా చారి, పేజీలు : 144, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : డా. కె.దివాకరా చారి, తులసీ నందనం, ఇం.నం. 6-1-131, సి-72, ఓల్డ్ సీపి క్వార్టర్స్, హైదరాబాద్ - 04, నెల్ : 9291018972

బంటరీకరణ (కవిత్వం), రచయిత : మామిడి హరికృష్ణ, పేజీలు : 108, వెల : రూ. 200/-, ప్రతులకు : స్వరాజ్యం

భారత న్యాయ దిగ్గజం, రచన - సేకరణ : తిప్పినేని రామదాసప్పనాయుడు, పేజీలు : 48, వెల : రూ. 100/-, ప్రతులకు : ముద్ర అగ్రికల్చర్ అండ్ స్పీల్ డెవలమెంట్ మట్టిస్టేట్ కో-ఆపరేటివ్ సాసైటీ లిమిటెడ్, 15వు, 3- 4-757/22, ఎ.పి.హెచ్.బి. బిల్లింగ్స్, తెలంగాణ గ్రామీణ బ్యాంకు ఎదురుగా, రాఘవేంద్ర స్వామి గుడి దగ్గర, బర్కెట్పుర, హైదరాబాద్ - 027, నెల్ : 9182964972

నీ తనువు నిండా
అఱువణువు
ఓ పువ్వుల తావినై
విచ్చుకుంటా...!

నీ దరహసపు
నవ్వులకు
నింగిలోని నెలవంకనై
అనునిత్యం చెంత చేరుతా..!

నీ చెవిలా
దుడ్డులకు కుందనమై
తీరని అందాలను
అంటు పెట్టుకుంటా..!

నీ చేతుల
గాజులలో
పారే ఏరులో అల్లుగై
సరికొత్త సవ్వడుల
సంగీతాన్ని అవుతా..!

నీ కన్నులలో
కాంతులు విరజిమ్ము
పున్నమి నాటి చంద్రుడి
వెలుగునవుతా..!

నీ దరహసపు కన్నుల
కొలనులో తామెరనై
కనువిందు చేస్తా...!

నీ గొంతులో
రాగాల ప్రవాహమై
సరాగాల ఊసులను పంచే
సరిగమలనవుతా..!

నీ మదిలో
భావాల అలజడులకు
కోకిల గొంతుకనై
కొత్త రాగాలను ఆలపిస్తా...!

నీ వలవుల
తనువులో వానై
తడిసి ముద్దనవుతా..!

నీ కలల
కౌగిళ్ళ గూటిలో
నీ వశమై యధేచ్ఛగా
ఆశల పల్లకినవుతా..!

నీ జీవన

గమనంలో
వెన్నెల జాబిలిలా
జీవితాంతం తోడై ఉంటా..!

నీకై
నా దేహన్ని ధారహసి
ఆరిపోని మమతల
ఉజ్జుల దీపానవుతా..!

నీలో నేను
జన్మ జన్మలకి
ఓ కొత్త రూపమై
ఆమనీ వసంతములా
రూపుదిద్దుకుంటా..!

- కొలిపాక శ్రీనివాస్
9866514972

మౌనంగా ఉండామా...??

దేశం ధగధగా వెలిగిపోతోందని
అతడంటున్నాడు,
అది ఆరని చితి మంటల వెలుగని....
వేల కోట్ల విగ్రహపు
శిఖరాగ్రం నుండి స్పృష్టంగా
కనిపిస్తుందని అతడికి,
“నువ్వు చెప్పకు, నేనూ చెప్పను”

ఏపుగా పెరిగిన గడ్డంలో
అతడు రాజ్యాభివృద్ధిని చూస్తున్నాడు....
ఒకానోక బీద దేశ్ప దయను మనమిప్పుడే
అందుకున్నామని.... అతడికి
“నువ్వు చెప్పకు, నేనూ చెప్పను...”

అతడప్పుడప్పుడూ....
కొన్ని కాలక్షేపపు కబుర్లు చెప్పుడై,
నిజం కాని ఓ నాలుగు కస్తుక్కను నీమీదేస్తుంటాడు,

“పంద ఎలుకలు తిన్న పిల్లి తీర్థయాత్రకు వెళ్లింది”
ఈ సామేత అతడికి గుర్తుచేయక....

మనమెప్పటిలాగే మౌనంగా ఉండాం...
శునకాలు పీక్కు తినే శవాలను చూస్తూ,
పుణ్యసదిలో పారుతున్న దేహాలను చూస్తూ,
అందని ఊపిరితో అలమటిస్తున్న అభాగ్యులను చూస్తూ,
విస్మాలను, విగ్రహాలను, విజయాలుగా కీర్తిస్తూ....

అదిగో....
అతడు దూరంగా
నా సమాధి కోసం
గొయ్యిని తప్పుతున్నాడు....
నేనేం మాట్లాడట్లేదు,
మన్మోం మాట్లాడకు,
రేపు పేర్కుబోయే నీ చిత్రిసం
ఎదురుచూస్తూ ఉండు
ఇలాగే.... ఎప్పటిలాగే....

- జాబేర్.పాషా, 00968 97663604

గలిగింతలు పెట్టే ప్రేమ పాట

ప్రేయసీప్రియుల మధ్యన ఎన్నో అలకలు అల్లర్లు చేస్తుంటాయి. వలపులు సందళ్ళు చేస్తుంటాయి. అప్పుడే ముసిముసి నవ్వులతో కిలకిలలాడుకుంటారు. అప్పుడే అలకల్లో మునిగి రుసరుసలు రువుకుంటూ ఉంటారు. ఒకరిని మించి ఒకరు బెట్టు చేస్తుంటారు. ఏది ఏహైనా వారి హృదయాల నిండా మాత్రం ప్రేమను నింపుకుంటారు. ఇలాంటి గలిగింతలు రేపే ప్రేమపాటను 'బీప్సు' (2020) సినిమాలో కృష్ణచేతన్య రాశాడు. దోబూచులాడే రెండు హృదయాల వలపుగాధను ఎంతో చక్కగా వివరించాడీపాటలో కృష్ణచేతన్య.

ప్రేమ మొదలయ్యేది చూపులతోనే. మాటలతో కాదు. చూపులతో మొదలైన ఈ తీయని కథ ఎన్నో మలుపులు తిరుగుతుందో మనకే తెలియదు. ఉరకలేనే వయసులో చూపులు కొంటె బాటలో కొత్త తీరూన్ని చేరుకుంటూ ఉంటాయి. అయితే ఇక్కడ ప్రేయసి చూపు ప్రియున్ని తనిఖితీరా చూసింది. అది కూడా ప్రియుడు తనను చూడనంతసేపే. ఈ దోబూచులాటలో ఉన్న తీయందనం ప్రేమికుల మనసులకే తెలుసు కథ! ఆ ఆనందాన్ని తీయందనాన్ని తాను పొందుతున్నానని ప్రేమికురాలు చెబుతుందిక్కడ. తన ఇప్పొన్ని చూపుల ద్వారా తెలుపుతుంది. కానేపు మాత్రమే పైపైకి కోపంగా నటిస్తుంది. ఈ కోపం అనే తెరవెనుక అంతలేని ఆశ, నిండైన ప్రేమ దాగుందన్న విషయాన్ని ప్రేమికునికి తెలియజేస్తుంది ప్రేయసి. ఏదైనా అడిగినా, అలిగినా నీ దానినేనని, సంతోషంతో మురిసినా, ప్రేమగా మెరిసినా అది నీ వల్లనేనని, తలచినా లేక తరిమినా నీ ధ్యాసలోనే అది జరుగుతుందని, ఆ ప్రేయసి ప్రేమికునికి తెలుపుతుంది. ఆమె గుప్పెడు మనసులో చెలరేగే తొందరకు కారణం తన ప్రియుడే. ఆ తొందరయే ప్రేమ. అద్భుతమనేది తన ముందు తన ప్రియుడిలా నిలబడి ఉండని సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తుందామే.

తను ప్రాణంగా ప్రేమించే ప్రియుడు తనను కూడా ప్రాణంగా భావిస్తున్నాడని, తన కోసమే ఆరాటపడుతున్నాడని తెలుసుకున్న ప్రేయసికి ఎక్కడాలేని ఆనందం కలుగుతుంది. అప్పుడు కొంగ్రొత్త మొహమాటంతో ఆ ప్రేయసి మనసు వయసు ఉరకలేస్తుంది. ఆ ప్రేమికుడు ప్రేయసి ఎదలో రేపిన గలిగింతలే, వులకింతలే ఆ మొహమాటానికి కారణమని చెప్పాలి. ప్రేమ వయసును బట్టి చిగురు తోడిగినా, దానికి మనసు తోడై పరుగులు తీసినా

ప్రేయసి ప్రియులు ఆటల్లో, పాటల్లో మునిగినప్పుడు ఒక్కసారి వయసును గుర్తించరు. చిన్నపిల్లలైపోతారు. నిర్మలమైన మనసుల్లోనే ప్రేమ పుడుతుంది కదా!

ప్రేమకు కల్పమెరుగని మనసే చిరునామా కదా! అందుకే పసిమనసులతో ఒకరినొకరు వెంటపడి తపుముకోవడం, వెంటపడినా కంటపడకుండా త్వించుకోవడం ఇలాంటి చిత్ర విచిత్రమైన ఆటలు, అల్లర్ల ఎన్నో ప్రేమ ప్రయాణంలో. అయినా మన సాంత వాళ్ళనుకున్నప్పుడు వారితో చేసే ప్రయాణం ఎంతో వింత వింతగా కవ్వింతగా ఉంటుంది కదా మరి.

మనవాళ్ళ అనుకున్నప్పుడు వారితో చేసే ప్రయాణం సుదీర్ఘమైనా, క్షణకాలమైనా మధురంగా ఉంటుంది. అది ప్రేమలో అయితే మధురాతిమధురంగా ఉంటుంది. ఈ పాట ద్వారా ప్రేమికులు సాగించే ఎంతో అందమైన ప్రయాణాన్ని అంతే అందంగా వివరించాడు కృష్ణచేతన్య.

పాట:-

హా చూశా నేను నీ వైపు
సువ్వ నన్నే చూడనంత సేపు
దోబూచులాపెదో నీతో బాగుందిరా
నా ఇప్పం దాచుకుంది చూపు
నా కోపం పైపైకి కానేపు
అంతలేని ఆశేదో ఎదలో దాగుందిరా

అలిగిన అడిగినా నీ దానినే
మురిసినా మెరిసినా నీ వల్లనే
తలచినా తరిమినా నీ ధ్యాసనే.. ఓపేళా..

ఓపేళా.
గుప్పెడు గుండెలో ఓ తొందరే
సువ్వనే అద్భుతం నా ముందరే
అందుకే ఇంతగా ఈ అల్లరి.. ఓపేళా..
ఓపేళా..

హా.. నా కోసం ఆరాటం
ముద్దుగానే ఉంది చాలా..
ఓ కొత్త మొహమాటం వేళ కాని ఈ వేళ
హా.. వెంటపడి మరి కంటపడనుగా..
విచిత్రమో వింత వైభరి..
సాంతవారితో ప్రయాణము
అలిగినా అడిగినా నీ దానినే
మురిసినా మెరిసినా నీ వల్లనే
తలచినా తరిమినా నీ ధ్యాసనే .. ఓపేళా.. ఓపేళా..
గుప్పెడు గుండెలో ఓ తొందరే
సువ్వనే అద్భుతం నా ముందరే
అందుకే ఇంతగా ఈ అల్లరే ..
ఓపేళా.. ఓపేళా..

- తిరునగరి శరత్ చంద్ర
6309873682

భారత దేశాన్ని ఎన్నో రాజు వంశాలు పరిపాలించాయి. ఎందరో రాజులు వారి వారి కాలాలలో అనేక నిర్మాణాలు చేపట్టారు. కర్ణాటక రాష్ట్రంలోని బెంగుళూరును 15వ శతాబ్దంలలో పరిపాలించిన రాజు కెంపెగౌడ. ఆయన 1537లో ఒక రాజు భవనాన్ని నిర్మించాడు. ఆ పాలేస్ రాజుల చేతుల మారుతూ బ్రిటీష్ వారి స్వాధీనం చేసుకున్నారు. వారి నుంచి చమరేంద్ర వడియార్ 10 ఆనే రాజు 1881లో కొనుగోలు చేశాడు. తన వ్యక్తిగత ఖజానా కోసం ఈ పాలేస్‌ను ఉపయోగించాడు. ప్రస్తుతం ఈ పాలేస్ బెంగుళూరులో ఉన్న చూడదగిన ప్రదేశాలలో ఒకటి. లోపలికి వెళ్ళాంటే మాత్రం ఎంతీ ఫీజు చెల్లించాల్సిందే...

